

- Εντατικοποίηση
- Κυπριακές Αερογραμμές
- Αναβολή στη μάχη της Α.Τ.Α.
- Νεολαία
- Το μαθητικο κίνημα
- Διεθνή: Λίβανος, Ισπανία, Η.Π.Α.-Ε.Ο.Κ.
- AIDS
- Κάθε μήνα

ΟΧΙ ΣΤΟΥΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥΣ «ΤΡΙΤΟΥΣ»

Η εργατική τάξη απαιτεί
ΚΟΙΝΟ ΥΠΟΨΗΦΙΟ
ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ

Οι προεδρικές εκλογές του 1988 προσφέρουν την ευκαιρία στο εργατικό κίνημα να ξεφορτωθεί από τις πλάτες του την κυβέρνηση Κυπριανού και μαζί της τη δεξιά που κυβερνά την Κύπρο από τον καιρό της ανεξαρτησίας.

Αυτή η ευκαιρία είναι ακόμα ανοιχτή, φτάνει οι ηγεσίες των αριστερών κομμάτων ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ να σταματήσουν να ερωτοτροπούν με την ιδέα της συμμαχίας με τη δεξιά και να στραφούν αποφασιστικά προς την κατεύθυνση της συνεργασίας της αριστεράς για την προβολή κοινού υποψηφίου προέδρου στη βάση ενός σοσιαλιστικού προγράμματος.

Αυτή η πορεία είναι σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά αναγκαία. Η κρίση του Κυπριακού καπιταλισμού υποχρεώνει τους αστούς να κτυπήσουν τα κεκτημένα της εργατικής τάξης με πρώτη στο στόχαστρο τους την Α.Τ.Α., να επιβάλουν νέες βαριές φορολογίες, όπως το Φόρο Προσπθήμενης Αξίας (VAT) και να μπουν στην Ε.Ο.Κ για να προστατευτούν από τα ισχυρά αφεντικά τους της Δύσης.

— Οποιοσδήποτε δεξιός πρόεδρος εκλεγεί στις προσεχείς εκλογές θα υποχρεωθεί να μπει στην επίθεση ενάντια στην εργατική τάξη, κάτω από την πίεση των καπιταλιστών, των οποίων τα περιθώρια υπομονής έχουν πια εξαντληθεί.

— Η εποχή της οικονομικής ανάπτυξης και σταθερότητας, πάνω στην οποία τόσο οι αστοί όσο και οι ηγέτες των αριστερών κομμάτων και οργανώσεων στήριξαν την πολιτική της ταξικής συνεργασίας, ανήκει πια στο παρελθόν.

— Η εποχή που ζούμε σήμερα είναι εποχή αστάθειας, ταξικής πόλωσης και σύγκρουσης. Καμμία ηγεσία δεν μπορεί να διατάξει αυτή την εξέλιξη να σταματήσει - κανένας πολιτικός δεν μπορεί να στρέψει την ιστορία προς τα πίσω.

— Η επιμονή της ηγεσίας του ΑΚΕΛ στο κνηνητό κάποιου «ανεξάρτητου» και «ουδέτερου» «τρίτου» είναι ακριβώς μια τέτοια προσπάθεια επιστροφής στο

παρελθόν - στην Μακαριακή εποχή, που όμως έχει φύγει χωρίς επιστροφή. Κανένας χαρισματικός «Εθνάρχης» ακόμα κι αν τον ξετρυπώναμε από το μαγικό καπέλλο του ταχυδακτυλουργού δεν θα μπορούσε σήμερα να κυβερνήσει την κοινωνία «υπεράνω τάξεων και κομμάτων». Η σύγκρουση είναι δοσμένη. Αυτό πρέπει να το καταλάβει πια η ηγεσία του ΑΚΕΛ. Είτε θα προετοιμάσει τις γραμμές του εργατικού κινήματος για να αντιμετωπίσουν αυτή τη σύγκρουση είτε θα την αφήσει έρμαιο στις επιθέσεις των οποίωνδήποτε δεξιών — πρώτων, δεύτερων ή τρίτων.

— Εξ άλλου η εμπειρία της συμμαχίας με το ΔΗ.ΚΟ. από μόνη της έπρεπε να είχε ξεκαθαρίσει σ' όλους, πολύ περισσότερο σ' αυτούς που θέλουν να ηγούνται, το ρόλο των «ανεξάρτητων» προσηλοποιήτων. Όταν ο Πρόεδρος ενός κόμματος δεν μπόρεσε να λειτουργήσει συλλογικά, όταν ολόκληρα Μίνιμουμ Προγράμματα και Διευθυντήρια δεν ήταν ικανά να ελέγξουν τον Κυπριανού ούτε για μια μέρα, ποιος θα ελέγξει ένα «ουδέτερο» Ιωαννίδη που ούτε κόμμα, ούτε οργάνωση, ούτε επιτροπή, ούτε κανένα δεν θάχει από πίσω του για να νούθει υπόλογος;

— Όταν ηγέτες όπως ο Μίττεραν ή ο Παπαντρέου, που καμώνονται τους σοσιαλιστές, αναγκάζονται κάτω από το βάρος της κρίσης

του καπιταλισμού και τις πιέσεις των αστών να κτυπούν την εργατική τάξη και τις κατακτήσεις της ποιος θα σταματήσει αύριο ένα δεξιο Ιωαννίδη — όσο «τίμιος» και ουδέτερος κι αν εμφανίζεται σήμερα — να κάνει το ίδιο;

— Βέβαια προβάλλεται το επιχείρημα πως ο «τρίτος» προωθείται για να βγάλει το Κυπριακό από το αδιέξοδο. Το επιχείρημα αυτό είναι παραπλανητικό. Για το βάθαιμα του αδιεξόδου στο εθνικό δεν ευθύνεται ο Κυπριανού σαν άτομο ή σαν πολιτικός. Αν υπήρχαν οποιεσδήποτε ενέργειες από μέρους της Ε/Κυπριακής πλευράς μέσα στα πλαίσια της πορείας που ακολουθείται από τους αστούς τα τελευταία χρόνια για λύση του Κυπριακού, ο Κυπριανού δεν θα δίσταζε να τις κάμει. Αντίθετα θα σκίζοταν να τις κάμει εξασφαλίζοντας κύρος για να προεδρεύει όχι μόνο για μια νέα τετραετία αλλά επι ζωής. Για το ότι, αντι να προχωρήσει προς τη λύση του, το εθνικό καταβαρυνόθηκε επι προεδρίας Κυπριανού, ευθύνεται όχι τόσο ο ίδιος όσο η χρεωκοπημένη πολιτική των συνομιλιών ανάμεσα στους αστούς και ο περιορισμός του προβλήματος στις καταδικασμένες από χέρι διπλωματικές «μάχες».

— Ο «τρίτος» δεν μπορεί να σπρώξει ούτε βήμα το Κυπριακό έξω από το αδιέξοδο. Ο επόμενος δεξιός πρόεδρος θάχει το πιο πιθανό την τύχη να δει την ολο-

κλήρωση της διχοτόμησης της Κύπρου με την αναγνώριση του κράτους Ντενκτας.

Έτσι πρέπει να χαιρετιστεί η ενέργεια της ηγεσίας της ΕΔΕΚ να τοποθετηθεί ενάντια στην υποστήριξη ανεξάρτητου υποψηφίου σε πρόσφατες δημοσιογραφικές διασκέψεις όπως και στο 5ο Συνέδριο.

— Πρέπει επίσης να χαιρετιστεί η απόφαση του Συνεδρίου να προτείνει το Βάσο Λυσσαριδίδη σαν υποψήφιο Πρόεδρο. Αυτή η απόφαση αποτελεί κτύπημα σε μερίδα της δεξιάς ηγεσίας που ερωτοτροπεί με την ιδέα της συνεργασίας με το ΔΗ.ΚΟ. ή και άλλες δεξιές δυνάμεις.

— ΑΠΟ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΟΜΩΣ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ 5ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΚΕΤΗ.

Πρώτα απ' όλα αφήνει ανοικτό παράθυρο στον Λυσσαριδίδη και την Κεντρική Επιτροπή για «περαιτέρω χειρισμούς εν όψει των εξελίξεων» πράγμα που στην ουσία αποτελεί αντιστροφή προηγούμενης συνεδριακής απόφασης. Επίσης «οι επαφές και συνεργασία με άλλες δημοκρατικές δυνάμεις» που προτείνει με στόχο την κοινή υποψηφιότητα Λυσσαριδίδη είναι αρκετά ασαφείς αφήνοντας περιθώρια για επανάληψη του «Μετώπου Εθνικής Σωτηρίας» του 1983 ή ακόμα και κατεύθυνση συνεργασία με δεξιές κα-

Συνέχεια στη σελ. 12

5ο

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΔΕΚ

Το 5ο συνέδριο έγινε μέσα σε συνθήκες έντασης και διαξιφισμών. Η γραφειοκρατία κυριάρχησε χρησιμοποιώντας κάθε θεμιτό και αθέμιτο μέσο. Η τάση των «Ανανεωτικών» δοκιμάστηκε κι αποδείχτηκε ανίκανη να δώσει πολιτική μάχη. Οι αριστεροί αγωνιστές της βάσης δέχτηκαν μια ήττα από την οποία πρέπει να βγάλουν τα σωστά συμπεράσματα.

Ανάλυση:

«Νίκη της γραφειοκρατίας παρα την αμφισβήτηση»,

σελ. 3.

«Κριτική της Πολιτικής Εισήγησης του Βάσου Λυσσαριδίδη»

σελ. 6-7.

ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ξεκίνημα αγώνων απο τη Λάρνακα

Το ξεκίνημα της οργάνωσης και του αγώνα για κατάκτηση του δικαιώματος του μαθητικού συνδικαλισμού έγινε απο την Λάρνακα. Στις 7 του Μάρτη αντιπρόσωποι απο το Παγκύπριο Λύκειο, το Γυμνάσιο Αγ. Γεωργίου, την Αμερικανική Ακαδημία και τες Τεχνικές Σχολές Αγ. Λαζάρου και Διανέλλειου, οργάνωσαν το πρώτο μαθητικό συνέδριο για τον συνδικαλισμό.

Σ' αφο το συνέδριο φάνηκε η ωριμότητα και η αποφασιστικότητα των μαθητων να παλαίψουν για να λύσουν τα προβλήματα-τους.

Το παράδειγμα της Λάρνακας δεν πρέπει να μείνει απομονωμένο. Πρέπει να το ακολουθήσουν και οι άλλες επαρχίες. Οι μαθητικές οργανώσεις της Αριστερας πρέπει ν' αναλάβουν πρωτοβουλία, να συντονίσουν την δράση των μαθητων.

Στην Λάρνακα οι μαθητες πάλεψαν με το κράτος και κέρδισαν μια πρώτη μάχη. Το υπουργείο ανέχτηκε τελικά το συνέδριο. Απο αψη την άποψη αποτελεί σταθμο στην ανάπτυξη του μαθητικού κινήματος. Απο την άλλη όμως μπορεί να δώσει την αίσθηση της αφο-

Το προεδρείο του συνεδρίου. Ο αγώνας για τον συνδικαλισμο ξεκίνησε. Το μαθητικό κίνημα χρειάζεται ηγεσία που να μπορεί να πολιτικοποιήσει τον αγώνα.

δυναμίας στους μαθητες, με αποτέλεσμα να μείνει απομονωμένος ο αγώνας τους απο την υπόλοιπη νεολαία και το εργατικό κίνημα, και να ξεφουσκώσει. Για να ανδρώσει το μαθητικό κίνημα πρέπει να χτίσει τες συμμαχίες του, να βρει τα στηρίγματα του στο ταξικό κίνημα των εργατων και της νεολαίας.

Πέρα όμως απο τες παρεμβάσεις των Μαρξιστων μαθητων, που έδωσαν ταξικό τόνο και πολιτική προοπτική στο συνέδριο - υπογραμμίζοντας την αναγ-

καιότητα της πολιτικοποίησης και της ταξικής συμμαχίας με το εργατικό κίνημα, φέρνοντας παραδείγματα απο τους φοιτητικούς και μαθητικούς αγώνες σε Γαλλία, Ισπανία, Ελλάδα - έγινε για άλλη μια φορά φανερό η ανεπάρκεια των αριστερων οργανώσεων να δώσουν καθοδήγηση και να ξεκαθαρίσουν με ταξικό τρόπο ζητήματα.

Εδώ πρέπει να καταγγείλουμε ανοιχτά στην αριστερή νεολαία της Λάρνακας τον αντιδήμαρχο της πόλης και στέ-

λεχος του ΑΚΕΛ Διόφαντο που προέδρεψε του συνεδρίου. Δουλοπρεπής προς τους διεφθунτες και τους παπάδες που τους έδινε αφθάρτα το μικρόφωνο για να σπαταλήσουν το χρόνο με θρησκευτικά ανέκδοτα. Με τες αντιδραστικές θέσεις του ερχόταν σε συνεννόηση σύγκρουση με το αίσθημα και την διάθεση των συνέδρων. Όταν μαθητες της Τεχνικής Σχολής κατάγγειλαν περιπτώσεις ξυλοδαρμου, τους απαντούσε προκλητικά ότι «το ξύλο βγήκε απ' τον παράδεισο». Με αντιδημοκρατικό τρόπο απαγόρεψε τες δεφτερολογίες στη συζήτηση για το καίριο ζήτημα του μαθητικού συνδικαλισμου αμέσως μετα που ακούστηκαν αριστερες θέσεις.

Το συνέδριο λοιπον έγινε. Μέσα απο μεγάλες δυσκολίες και εμπόδια. Άνοιξε ο δρόμος. Τώρα το βάρος πέφτει στις οργανώσεις νεολαίας της αριστερας. Το κύριο καθήκον των αριστερων μαθητων της βάσης αφτων των οργανώσεων είναι η πάλη ενάντια στις ηγεσίες και την συμβιβαστική τους πολιτική, για σοσιαλιστικό πρόγραμμα στο μαθητικό κίνημα.

ΘΑΚΗΣ
Σύνεδρος μαθητης

ΜΑΘΗΤΕΣ

Έφθασε η ώρα: συνδικαλισμος στα σχολεία

Ζούμε σε μια κοινωνία καπιταλισμου. Μια κοινωνία που μας εξουσιάζει παρα τη θέληση-μας. Επειδη ξέρει το ταξικό μίσος που κρύβει στα θεμέλια-της προσπαθει να μας κρατήσει τα χέρια δεμένα και το στόμα κλειστό.

Στο σχολείο σπαταλούμε χρόνο. Και το κεφάλαιο χρειάζεται απο το χρόνο να τον ελέγξει, να τον αξιοποιήσει. Επειδη δεν μεγαλώνουμε όλοι με τον ίδιο τρόπο, άλλοι φτωχοι, άλλοι μεσαίοι, άλλοι πλούσιοι, διαφοροποιούμαστε ταξικά.

Λίγο-πολυ θέλουμε δεν θέλουμε αψη η ταξική διαφορά αντανακλάται στην επίδοσή-μας πάνω στα μαθήματα. Επειδη δεν αποδεχόμαστε αψη την ταξική θέση, το σύστημα εξόπολισε τους καθηγητες με καταλόγους - ποινολόγια - απουσιολόγια και μας κτυπον συνέχεια με τον εθνικισμο και τη θρησκεία.

Δεν μπορούν να μας υποτάξουν όμως απόλυτα. Βαρεθήκαμε να είμαστε η λάσπη και ο καθηγητης αγγειοπλάστης. Έτσι τελεφταία στην Λάρνακα ξεκινήσαμε κινήσεις για δικαίωμα συνδικαλισμου στα σχολεία, για καλύτερες σχέσεις με τους καθηγητες, για σωστή και φτηνή ψυχαγωγία, για σύγχρονες τεχνικές σχολές. Ξέρουμε

ότι η προοπτική του καπιταλισμου είναι η ανεργία. Ξέρουμε ότι μέσα στην κρίση-του να ζητας τέτοια πράγματα είναι πολυτέλεια. Εμεις δεν ζητούμε. Διεκδικούμε απο ένα σύστημα που σαπίζει, γι' αφο ο αγώνας-μας είναι δύσκολος.

Είναι γι' αφο το λόγο που εμεις οι σοσιαλιστες και οι κομμουνιστες μαθητες πρέπει να παλέψουμε, για να πολιτικοποιήσουμε το μαθητικό κίνημα στην προοπτική του σοσιαλισμου. Σ' αφο τον αγώνα πρέπει να παραδειγματιστούμε απο την πλούσια αγωνιστική πείρα των Γάλλων και Ισπανων μαθητων και φοιτητων. Κέρδισαν τους αγώνες - τους μόνο όταν βγήκαν στο πλεβρο του εργατικού κινήματος που έριξε κοινωνικό βάρος για να εξαναγκαστούν οι αστικές κυβερνήσεις σε υποχώρηση. Γι' αφο και εμεις πρέπει να καλέσουμε τις οργανώσεις νεολαίας την τοπική αφοδιοίκηση και το εργατικό κίνημα.

Οι σχέσεις μας με τους Καθηγητες

Αψη τη σχέση σήμερα μας την καθορίζει το σύστημα. Είναι η σχέση της έδρας με το θρανίο. Ο μόνος τρόπος να γίνει ο καθηγητης ισοδύναμος με τους μαθητες είναι να καταργηθούν οι εξουσίες που έχει στα χέρια-του.

Να σταματήσει επιτέλους η τρομοκρατία και ο εξεφτελισμος της τάξης. Να παλέψουμε για κατάργηση του απουσιολόγιου, του βαθμολόγιου, του ποινολόγιου, των καταλόγων. Θέλουμε συμβούλια για να ελέγχουμε όλα αψη τα καθημερινά ζητήματα που βγαίνουν απο την τάξη και σταματούν έξω απο την πόρτα του λυκειάρχη.

Τεχνική Εκπαίδευση

Η εκπαίδεψή-μας στις τεχνικές σχολές είναι χαμηλου επιπέδου και δεν ανταποκρίνεται στις σημερινες συνθήκες. Διδάσκουν μόνο θεωρία και δεν γίνεται κανένας συνδιασμος με την πράξη. Έτσι αφοι που θέλουν να ασχοληθούν με την ειδικότητα-τους εργάζονται σε μάστρους με χαμηλους μισθους και μαθαίνουν τη δουλειά

εμπειρικά. Οι εργοδότες εκμεταλλεύονται άγρια αψη την κατάσταση. Παιρνεις £5 τη βδομάδα για δουλειά που αξίζει £50 και £\$100.

Σ' εμας τους μαθητες της μερικής φοίτησης υπάρχει διπλή καταπίεση καθηγητη και εργοδότη. Για να πάρεις το απολυτήριο είσαι αναγκασμένος να συμπληρώσεις την κάρτα της εκμετάλλεψης των 650 ωρων το χρόνο, που πρέπει να την υπογράψει κάποιος εργοδότης. Έτσι κάτω απο την απειλή της κάρτας ούτε συνδικαλιστικά δεν μπορείς να οργανωθείς.

Οι τεχνικές σχολές είναι κομμένες και ραμμένες στα χέρια του κεφαλαίου. Με ποιό κουράγιο να διαβάσουμε όταν σκοτωνόμαστε στις υπερωρίες, όταν ο καθηγητης μας καρφώνει στον εργοδότη και αφοτος στον καθηγητη;

Εμεις πρέπει να παλέψουμε για:

- Να μπει ψηλή τεχνολογία στις σχολές.
- να συνδυασθεί η θεωρία με την πράξη χωρίς εκμετάλλεψη

των μαθητευομένων.

- να σταματήσει η παρέμβαση του υπουργείου παιδείας και των καθηγητων στους χώρους δουλειας.

- Να αμοιβόμαστε ανάλογα με τη δουλειά που παράγουμε.

- Οργάνωση σε συντεχνία.

Ψυχαγωγία

Εδώ το κεφάλαιο έστησε ολόκληρη Βιομηχανία για να εκμεταλλεβεται την αγάκη του ελέφθερου - μας χρόνου. Σφαιριστήρια, τυχερα παιχνίδια κ.α.

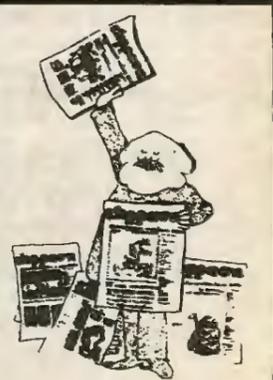
Τα εισιτήρια εισόδου στα θεατρα είναι απροσέγγιστα με το χαρτζηλικκι που πέρνουμε απο τους εργαζόμενους γονιους - μας και καταφέβουμε στη φτηνή και ξεφτισμένη ψυχαγωγία. Γι' αφο διεκδικούμε:

- Φτηνα εισιτήρια για όλους τους μαθητες
- Επιχορηγημένη διατροφή και συσσίτια στα σχολεία.
- Διαχείρηση και έλεγχος της καντίνας απο τα συμβούλια των μαθητων για να έχουμε φτηνες τιμες.

- Ανεξάρτητες μαθητικές λέσχες.

Αιχμη και κύριος άξονας αψτου του προγράμματος πρέπει να είναι ο ελέφθερος μαθητικός συνδικαλισμος. Πρέπει τα μαθητικά-μας συμβούλια να είναι ανεξάρτητα απο τους διεφθунτες και τους καθηγητες, να εκλέγονται απ' εφθείας απο τους μαθητες και να μπορούν να ελέγχουν τους καθηγητες, τους σχολικούς κανονισμους, το πρόγραμμα και την ύλη.

**ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ
ΤΗ
ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΕΚΦΡΑΣΗ**

5ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΔΕΚ

Νίκη της γραφειοκρατίας παρα την αμφισβήτηση

Το 5ο συνέδριο της ΕΔΕΚ φανέρωσε, για μια ακόμη φορά, τον πραγματικό χαρακτήρα της γραφειοκρατίας η οποία έχει κυριαρχήσει στο κόμμα: αδιάταχτοι γραφειοκράτες, έτοιμοι να ποδοπατήσουν κάθε δημοκρατική διαδικασία, για να μετατρέψουν το κόμμα σε αμπελοχώρα, το οποίο να διοικούν ανεξέλεχτα, και το οποίο να απλώνουν όλο και πιο βαθιά στην υποταγή στην αστική τάξη, στην πλήρη εγκατάλειψη κάθε τι του σοσιαλιστικού στις αρχές και την πολιτική.

Η έννοια της αντιπροσώπευσης ποδοπατήθηκε ασύστολα. Το συνέδριο ξεκίνησε με 450-500 «αντιπροσώπους» και τέλειωσε με διπλάσιους(!) τη μέρα των εκλογών για την νέα Κ.Ε. Ο Τάκης Χ' Δημητρίου υπόγραψε την προηγούμενη νύχτα του συνεδρίου μαζί με κάρτες «αντιπροσώπων» -κουβαλητών της γραφειοκρατίας. Ο Βάσος Λυσσαρίδης παρακάπτοντας τον πρόεδρο του συνεδρίου Γ. Κακογιάννη ανέλαβε την ουσιαστική διχτατορευση της διαδικασίας. Με προκλητικό τρόπο η δεξιά πτέρυγα κυκλοφορούσε ανοιχτά τη λίστα των εκλεκτών της για την εκλογή της Κ.Ε.

Στο πολιτικό επίπεδο, οι βασικές θέσεις του συνεδρίου, αντιπροσωπεύουν μια δεξιά στροφή. Το θέμα της ένταξης στη Σοσιαλδημοκρατική Διεθνή «στέκεται» ακόμα και θα μεταφερθεί για «συζήτηση» στο μέλλον. Η απόφαση για την ΕΟΚ με τις εξηγήσεις του ΒΛ αποτελεί στην ουσία αποδοχή της ιδέας για ένταξη στην ΕΟΚ, παρ' όλο που στο τωρινό στάδιο είναι εναντίον της ένταξης. Και στο θέμα των επερχόμενων εκλογών για την Προεδρία το συνέδριο έδωσε σαν βασικό προσανατολισμό την υποψηφιότητα Λυσσαρίδη, με το δικαίωμα όμως στην Κ.Ε. να αποσύρει την υποψηφιότητα του αν αυτο εξυπηρετεί την ενότητα με τις δημοκρατικές δυνάμεις - σαφής λαϊκομετωπική πολιτική και τάση συνεργασίας με το ΔΗΚΟ.

Στο οργανωτικό επίπεδο το κόμμα δεν θα έχει πια τις ολιμελεις «ομάδες βάσης» των 10-20-25 ατόμων που επιτρέπουν μια στενή επαφή, συντονισμό, συζήτηση και συμμετοχή στις αποφάσεις. Θα έχει «τόπικες οργανώσεις» των 50-70-100 ατόμων που θα συνεδράζουν πια όχι βδομαδιάτικα (όπως στις ο.β.) αλλά μηνιαία. Ένας χαλαρός τρόπος οργάνωσης που μεταφέρει το κέντρο αποφάσεων στην επιτροπή της Τ.Ο. Τα συνέδρια δεν θα είναι πια αντιπροσωπευτικά - θα είναι «μαζικά» «πανηγυρικά», εμπάτε σκύλλοι αλέστε, για να κουβαλά η γραφειοκρατία τους υποταχτικούς με τα σουβάλια.

Οι «Ανανεωτικοί» ηγέτες έπεσαν σαν σαπιμένο δέντρο. Δεν είναι το ότι νικήθηκαν που έχει σημασία, είναι το πώς νικήθηκαν! Δίχως πολιτική μάχη! Το πολιτικό τους ξεγύμνωμα ήταν ολοκληρωτικό. Τα πιο μεγάλα ονόματα απ' αυτούς, δεν τόλμησαν καν να τοποθετηθούν στην πολιτική συζήτηση! Η «αντιπολίτευση» τους παρουσιάστηκε ουσιαστικά μόνο στο ζήτημα της εκλογής του γεν. γραμματέα (βλέπε άλλες στήλες). Στην προσπάθεια της γραφειοκρατίας να απλώσει το κόμμα στην κατεύθυνση της οργανωτικής και πολιτικής «διάλυσης» δεν είχαν τίποτα ν' αντιτάξουν.

Σ' αντίθεση μ' αυτούς τους ηγέτες μια σειρά από αγωνιστές της βάσης κύρια νεολαίους, μίλησαν πολιτικά, διαφώνησαν με τόλμη. Κατάγγειλαν το νεοϋλίσμα του σοσιαλιστικού προγράμματος του κόμματος, κατάγγειλαν την πολιτική της συνεργασίας με τη δεξιά, τόνισαν ότι ο αγώνας για την εθνική απελευθέρωση είναι αδιαχώριστος από τον αγώνα για το σοσιαλισμό, μίλησαν υπέρ της ενότητας με τους Τ/Κ εργαζόμενους, ζήτησαν να υιοθετηθεί ανοιχτό κάλεσμα για συνεργασία προς το ΑΚΕΛ.

Αυτοί οι αγωνιστές είναι που έχουν σημασία, όχι οι «νεκροί» ψήφοι που κουβαλά η γραφειοκρατία. Η γραφειοκρατία μπορεί να κερδίζει το ένα συνέδριο μετά το άλλο - και θα το κάνει. Όμως αυτο δεν μπορεί να σταματήσει το άπλωμα των μαρξιστικών ιδεών το ατελέχσμα σοσιαλιστών αγωνιστών.

Μια νέα σειρά αριστερών αγωνιστών κύρια νεολαίων πρέπει να βγάλει τα σωστά συμπεράσματα από το συνέδριο. Μόνο έτσι μπορεί να αντιστραφεί το αίσθημα της απογοήτευσης για όσους προσπάθησαν δίχως επιτυχία να αντιστρέψουν τη δεξιά κατρακύλα της ηγεσίας. Το 5ο συνέδριο αποκάλυψε από τη μια τον πλήρη γραφειοκρατικό εκφυλισμό της ηγεσίας κι από την άλλη την πλήρη ιδεολογική χρεωκοπία των «Ανανεωτικών». Το μέλλον των σοσιαλιστικών δυνάμεων βρίσκεται μαζί με τους Μαρξιστές, την Αριστερή Πτέρυγα του Κόμματος.

Το 5ο συνέδριο του Σ.Κ.ΕΔΕΚ έγινε μέσα σε ρευστές πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες. Οι επερχόμενες Προεδρικές εκλογές και τα αυξανόμενα προβλήματα μέσα στην Κυπριακή κοινωνία, είχαν να παίξουν ένα σημαντικό ρόλο και να δώσουν ένα ξεχωριστό νόημα στο συνέδριο αυτό.

Ο έντονος προβληματισμός της βάσης διαφάνηκε από τις προσυνεδριακές εργασίες. Σε πάρα πολλά ζητήματα η πολιτική που θα ήθελε να ακολουθήσει η σημερινή γραφειοκρατία, βρήκε εμπόδιο τις διαθέσεις των αγώνων μελών της βάσης.

Είχε λοιπόν οι γραφειοκρατία επίγνωση των κινδύνων που εγκυμονούσε για τη δεξιά—της πολιτική η διεξαγωγή ενός δημοκρατικού συνεδρίου. Έτσι φρόντισε πριν και κατά τη διάρκεια του να πάρει τα μέτρα της, ανοίγοντας το συνέδριο σ' ένα τεράστιο αριθμό αντιπροσώπων (τα ΝΕΑ έγραψαν για πάνω από 800 αντιπροσώπους—μέσα από το συνέδριο οι εκτιμήσεις είναι για 1200), που δεν πέρασαν μέσα από καμμία δημοκρατική ή προσυνεδριακή διαδικασία παραγωγίζοντας τις διαδικασίες και κυκλοφορώντας εγκαιρα λίστα με τους υποψηφίους της προτίμησης της για την Κεντρική Επιτροπή.

Τα θέματα που απασχόλησαν το συνέδριο ήταν η Έκθεση Δράσης, η καταστατικές αλλαγές, το οργανωτικό και οι πολιτικές εξελίξεις -Προεδρικές εκλογές.

Η κριτική που έγινε στην Έκθεση Δράσης ήταν έντονη. Οι περισσότεροι ομιλητές καταπίστηκαν με θέματα πολιτικής. Αρκετοί απ' αυτούς, έθιξαν το θέμα των Δημοτικών Εκλογών, κριτικάροντας την πολιτική που ακολούθησε το κόμμα και κύρια την στάση που είχε πάρει στη Λεμεσό, τες διάφορες κατα τόπους συνεργασίες με το ΔΗΚΟ και με άλλα δεξιά σχήματα.

Επίσης ένα άλλο θέμα που απασχόλησε τους συνέδρους, ήταν η μη ξεκάθαρη θέση εγγράφου πάνω σε θέμα της εκλογής του Γ.Γ. οι διάφορα κοινωνικο-οικονομικά ζητήματα και απαιτήθηκε η αναγκαϊότητα ενός ξεκάθਾਰου σοσιαλιστικού προγράμματος και η ιδεολογική κατάρτιση των μελών.

Κάποιες τοποθετήσεις έγιναν και για το θέμα ΕΟΚ, που το έγγραφο δεν είναι καθόλου ξεκάθαρη η θέση που θα κρατήσει η ΕΔΕΚ.

Φυσικά θίχτηκαν και άλλα πολλά θέματα, αλλά τα πιο πάνω είναι τα πιο ενδεικτικά του προβληματισμού της βάσης. Οι περισσότερες απαντήσεις στα πιο πάνω ήταν αόριστες, στο στυλ του «ναι μεν αλλά». Συγκεκριμένα στο θέ-

μα των Δημοτικών εκλογών, η ηγεσία παραδέχτηκε κάποια «λάθη», ότι δηλαδή η συνεργασία με το ΔΗΚΟ ήταν λανθασμένη και ότι έπρεπε το κόμμα να κατέβαινε παντού μόνο του, αλλά πάνω στο επίμαχο θέμα της θέσης μας στη Λεμεσό, όπου με τη θέση της η ΕΔΕΚ βοήθησε στη νίκη της δεξιάς, δεν έδωσε απάντηση.

Όσο για το ξεκάθαρο σοσιαλιστικό πρόγραμμα, η απάντηση που δόθηκε από τον Πρόεδρο του κόμματος, ήταν πως «πρέπει να κάνουμε ένα σερινάριο για να εξηγήσουμε στα μέλη μας τι εννοούμε σοσιαλισμό»!!! Και για την ΕΟΚ «δεν πρέπει να πάρουμε μια απόφαση σήμερα χωρίς να γνωρίζουμε τες αυριανές εξελίξεις»!!! Είμαστε εναντίον της ένταξης... αυτή τη στιγμή»!

Οι καταστατικές αλλαγές ήταν η αιτία της κύριας σύγκρουσης των δυο τάσεων μέσα στο κόμμα: της «δεξιάς» και των «ανανεωτικών». Ιδιαίτερα στο θέμα της εκλογής του Γ.Γ. οι «ανανεωτικοί» υποστήριξαν, την εκλογή του Γ.Γ. από την Κ.Ε., ενώ οι «δεξιοί» την άμεση εκλογή του από το συνέδριο.

Η γραφειοκρατία έδειξε το αληθινό της πρόσωπο. Με τη στάση της προβλημάτισε και αμφισβήτηθηκε από τη βάση. Ο Πρόεδρος του κόμματος παρέμβηκε 2 φορές σταματώντας την καθορισμένη σειρά των ομιλητών, για να τοποθετηθεί ο ίδιος επί του θέματος και αυτο στο τέλος στέφησε το δικαίωμα σε μια σειρά συντρόφων να μιλήσουν.

Μετα ακολούθησε ψηφοφορία της οποίας τα αποτελέσματα προσπάθησε η γραφειοκρατία να καταποιήσει, και κάτω από τις διαμαρτυρίες των συνέδρων αναγκάστηκε να την επαναλάβει, για να φανεί ότι δεν μπόρεσε να συγκεντρώσει τα 2/3 των ψήφων που χρειαζόνταν για κατα-

σπασμωδικά ξεσπάσματα ακίνδυνης κριτικής και διαμαρτυρίας.

Οι «ανανεωτικοί» φέρουν ακέραιη την ευθύνη, για την εγκατάλειψη της πολιτικής μάχης και του συνεδρίου στα χέρια της

στατική αλλαγή. Η γραφειοκρατία με την πιο πάνω καταστατική αλλαγή προσπάθησε ν' αποδυναμώσει το ρόλο της Κ.Ε. και να ισχυροποιήσει τη θέση του Γενικού Γραμματέα. Στο συγκεκριμένο θέμα βγήκε ηττημένη.

Μια άλλη καταστατική αλλαγή που προβλημάτισε τους συνέδρους και τελικά απορρίφθηκε από την πλειοψηφία, ήταν η συγκρότηση πειθαρχικού συμβουλίου—που μερικοί σύνεδροι χαρακτήρισαν σαν Σταλινικό μέτρο.

Στο Οργανωτικό Έγγραφο δεν έγινε καμμία σοβαρή κριτική.

Το Πολιτικό απασχόλησε σοβαρά τους συνέδρους, αν και τα θέματα που οι περισσότεροι ομιλητές καταπίστηκαν, ήταν αυτά της Έκθεσης Δράσης. Όμως οι τοποθετήσεις ήταν πιο συγκεκριμένες πάνω στα ζητήματα του Σοσιαλισμού και της πολιτικής που θα ακολουθήσουμε, στες Προεδρικές εκλογές.

Μέσα στην όλη τεταμένη συνεδριακή ατμόσφαιρα, παρ' όλες τες κάποιες συγκεκριμένες τοποθετήσεις, ξεπηδούσαν πάνω σε αοριστο πιο πολύ επίπεδο, οι αντιθέσεις της γραφειοκρατίας, με τη βάση, των δεξιών με τους αριστερούς, η συνειδητοποίηση ότι κάτι δεν πάει καλά, η απογοήτευση για το αντιδραστικό πατρονάρισμα του συνεδρίου.

Οι προβληματισμοί όμως τούτοι, μπροστα στην έλλειψη πολιτικής προεγγίσης, που να αναλύει τα γεγονότα στο βάθος τους και να προσφέρει διέξοδα και προοπτικές, αφήθηκαν να αυτοεγκλωβιστούν μέσα σε προσωπικά κανάλια και

γραφειοκρατίας. Κατέβηκαν στη μάχη χωρίς κανένα συγκεκριμένο επεξεργασμένο πολιτικό πρόγραμμα και χωρίς καμμία χάραξη εναλλαχτικής λύσης, για τα πολιτικά μπλοκαρίσματα του κόμματος, αρκούμενοι στο να ιψιθιζούν πίσω από τα παρασκήνια, τα ονόματα... των δικών τους για την Κ.Ε.

Την Κυριακή, τελευταία μέρα του συνεδρίου, τα ψηφοδέλτια κυκλοφορούσαν ανοικτά. Το συνέδριο την Κυριακή έφτασε να έχει 1000 περίπου συνέδρους!!! (αίσθητα περισσότερους από τα λειτουργικά μέλη του κόμματος). Όταν ένας από τους ηγέτες των «ανανεωτικών» παραπονήθηκε στον Τάκη Χατζηδημητρίου, για την κατάσταση, αυτός του απάντησε πως «όποιου δεν του αρέσει ας φύγει». Τα αποτελέσματα για την Κ.Ε. αποτελούσαν συντριβή για τους «ανανεωτικούς».

Η γραφειοκρατία κυριάρχησε απόλυτα. Ο Βάσος Λυσσαρίδης κατεύθυνε το συνέδριο σαν απόλυτος άρχοντας. Οι τροποποιήσεις που εισηγήθηκαν οι διαφωνούντες δεν μπήκαν ουσιαστικά σε ψηφοφορία. Και η τελική απόφαση για τις Προεδρικές, υποστηρίχοντας την υποψηφιότητα του Β.Λ., αφήνει ορθάνοικτη την πόρτα, σε αντίθεση με τις μέχρι σήμερα συνεδριακές αποφάσεις και διακηρύξεις του Κόμματος, για να αποσύρει ο Β.Λ.— αν η Κ.Ε. κρίνει ότι αυτο είναι σωστό— την υποψηφιότητα του, για χάρη της συνεργασίας με δημοκρατικές δυνάμεις (διάβαζε δεξιάς) στο όνομα βέβαια της «εθνικής μας» υπέθεσης.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ

ΑΝΑΒΟΛΗ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΑΤΑ

Στις μάχες για τον τιμάρθμο έχει επέλθει αναβολή. Η Ο.Ε.Β. και γενικά η εργοδοτική πλευρά, που απειλούσε με ανταπεργίες σ' όλους τους κλάδους στους οποίους είχαν προκύψει αδιέξοδα, τελικά υποχώρησε από την αξίωση της για συζήτηση του θέματος Α.Τ.Α. παράλληλα με τις διαπραγματεύσεις για τα υπόλοιπα αιτήματα.

Οι εργοδότες υποχώρησαν από τις αξιώσεις τους γιατί και οι ίδιοι το καταλάβαιναν, ότι μέσα από μια μετωπική σύγκρουση ΣΗΜΕΡΑ, με το εργατικό κίνημα, δεν θα ήταν αφτοί οι νικητές.

Όλα τα δεδομένα ήταν εναντίον τους. Ακόμα και η Κυβέρνηση, λόγω εκλογών, δεν ήταν καθαρά στο πλευρό τους.

Οι απειλές τους οποίες εκτόξευαν είναι ότι δεν τρομοκρατούσαν το εργατικό κίνημα. Προτίμησαν τον συμβιβασμό και την υποχώρηση, με ορισμένα ανταλλάγματα:

— Οι μισθολογικές αφηγήσεις και τα ωφελήματα που θα συμφωνηθούν να βρίσκονται στο ύψος της παραγωγικότητας.

— Μόνο για ένα χρόνο σύμβαση.

— Όταν εκδοθεί το πόρισμα, επιδιώξει μέχρι τον Σεπτέμβριο, οι συντεχνίες να συναντηθούν με τους εργοδότες κάτω από την αιγίδα της Κυβέρνησης για ανταλλαγή απόψεων πάνω στο περιεχόμενο του πορίσματος χωρίς δέσμευση.

— Οποιαδήποτε ρύθμιση επιτεφχθεί σαφές τις συναντήσεις, σε επίπεδο ηγεσίας να έχει αμόλυπτη εφαρμογή σε όλες τις κλαδικές συμβάσεις.

Τα ανταλλάγματα αυτά που πέτυχαν οι εργοδότες τους δίνουν την δυνατότητα να ξαναφέρουν το ζήτημα της Α.Τ.Α. στις επόμενες διαπραγματεύσεις, και να δώσουν σήμερα πιο χαμηλές αφηγήσεις. Αφτο είναι στο τέλος - τέλος που επεδίωκαν μέσα από τις απειλές τους.

Η συγκατάθεση των συντεχνιών να αποδεχτούν να συζητήσουν, εστω και αν δεν έχουν δέσμευση, επιτρέπει στους εργοδότες να συνεχίσουν τις επιθεσίες τους στο μέλλον από πιο προχωρημένες θέσεις.

Η αποδοχή της πρότασης του Υπουργού, ενώ δεν αποτελεί υποχώρηση από τις θέσεις των συντεχνιών, δεν είναι η πιο σωστή προσέγγιση γιατί αναβάλλει την σύγκρουση σε συνθήκες πιο εθνοικές για τους εργοδότες, κόνοντας τον αγώνα για διατήρηση της Α.Τ.Α. πιο δύσκολο. Ήταν η ευκαιρία για να κτυπηθεί η επιτροπή της Κυβέρνησης για την Α.Τ.Α. αφού αυτή η επιτροπή δεν αποτελεί τίποτα άλλο παρά ένα όργανο των εργοδοτών. (Αφτο φυσικά έπρεπε να γίνει απο πέρας). Η αποδοχή αυτή των συντεχνιών ξαναδίνει ζωή στην επιτροπή, δίνοντας παράλληλα θέσεις και επιχειρήματα στους εργοδότες.

Όσο και αν δεν δεσμεύονται οι συντεχνίες από τα συμπεράσματα που θα βγάλει αυτή η επιτροπή, άβριο θα βρεθούμε αντιμέτωποι με αυτά. Συμπεράσματα που θα εισηγηθούν την τροποποίηση ή κατάργηση της Α.Τ.Α. προστατεύοντας τα συμφέροντα των εργοδοτών με την κάλυψη της προστασίας δόθεν της «εθνικής οικονομίας».

Η σύγκρουση δεν θα είναι ανάμεσα στις συντεχνίες και την ΟΕΒ, αλλά ανάμεσα στις συντεχνίες και την Κυβέρνηση που θα μιλά εκ μέρους του συνόλου και του «γενικού καλού». Η μάχη για τον τιμάρθμο είναι δεδομένη, δεν μπορεί να αποφευχθεί. Και σε κάθε μάχη ο χρόνος έχει μεγάλη σημασία. Σήμερα κλείνουν συμβάσεις στη βάση αυτή της συμφωνίας. Θα είναι πολύ πιο δύσκολο άβριο οι συντεχνίες να αποφύγουν τις συζητήσεις και να καταγγείλουν την επιτροπή και τα συμπεράσματα της όταν δείξει την πραγματική της ταφότητα.

Οι εργοδότες έπαιξαν έξυπνα το παιχνίδι τους. Πήραν αφτο που ήθελαν σήμερα. Το ήξεραν ότι δεν μπορούσαν να κερδίσουν παραπάνω και δεν τους σύμφερε μια τελική σύγκρουση, γιατί θα έχαναν και τα άβρια και το καλάθι.

Ακόμη μπορούν να δώσουν ορισμένες μισθολογικές αυξήσεις όπως και την χαμηλή Α.Τ.Α. Είναι γιαφτο που ούτε οι ίδιοι δεν είχαν διάθεση να προχωρήσουν δυναμικά. Αν έλειπαν από τις διαπραγματεύσεις οι «σκληροί» της Ο.Ε.Β., οι μεμονωμένοι εργοδότες θα έκλειναν συμφωνία πολύ πιο εύκολα. Απλως η Ο.Ε.Β. κρατούσε το ρυθμό του παιχνιδιού.

Οι συντεχνίες έπρεπε να απορρίψουν την Κυβερνήτική πρόταση. Απο κει και πέρα, αν η Ο.Ε.Β. επέμενε στην άρνηση της να υπογράψει τις συμβάσεις, θα ήταν υπεύθυνη για τις συνέπειες. Το εργατικό κίνημα θα τους έβαζε ξανα στη θέση τους και θα έδειχνε για μια ακόμα φορά στους εργοδότες ότι οι απειλές τους δεν περνούν.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ

ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ Ο εργάτης της εξάρτημα της μηχανής

«... Όλη μας η ζωή είναι σαν το τραίνο. Κάθε δουλειά μας μετριέται με το δευτερόλεπτο. Το τραϊνάκι προχωρά και εσύ είσαι αναγκασμένη να το προφτάσεις. Αλμοίμονο σου αν μείνεις πίσω από τη σειρά».

Τα κόκκαλα μου εσάπισαν στη δουλειά αλλά έχω ανάγκη και σιωπή να περάσουμε. Έχουμε γίνει σαν μηχανή».

Η εργάτρια Χ.Α. που εργάζεται σε βιομηχανία ένδυσης θέλει να κρατήσει την ανωνυμία της. Φοβάται μη χάσει τη δουλειά της. Όπως όλοι άλλοι που μιλούν μαζί μας για τις συνθήκες δουλειάς που επικρατούν σήμερα στον εργοστασιακό χώρο.

«Στο εργοστάσιο μας, λέει μια άλλη εργάτρια, για να αυξάνεται ο ρυθμός παραγωγής χρησιμοποιείται μουσική. Ο κοινωνιολόγος, ανακάλυψε ότι με τη μουσική Θεοδωράκη ο ρυθμός παραγωγής σχεδόν διπλασιάζεται και έτσι δουλεύουμε πάντα με μουσική Θεοδωράκη».

Σε ένα εργοστάσιο, σε μια τόσο μικρή κοινωνία βλέπεις να γίνονται τόσο μεγάλες αυθαιρεσίες και έντονες παραβιάσεις στο χώρο των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

«Εργάζομαι τρία χρόνια και παίρνω £27. Η ζωή στο εργοστάσιο είναι απελπισία. Συνέχεια μας απειλούν με απόλυση για να δουλεύουμε χωρίς διακοπή και να σιωπούμε. Μια φορά καθυστέρησε το λεωφορείο μου για τρία λεπτά και μου έδωσαν γραπτή προειδοποίηση. Οι επιστάτριες μας πιέζουν συνέχεια για μεγαλύτερη παραγωγή. Μια μπλοζά που ράβουμε την

στη δουλειά για να θησαυρίζουν τα αφεντικά» λέγει η Δ.Α.

Η εργάτρια Τ.Α. είναι μόνο δεκαεπτά χρονών και εργάζεται για να συμπληρώσει το πενήνχρο οικογενειακό εισόδημα.

«Πιάνω £23,500. την εβδομάδα. Όταν σχολάζω είμαι πεθωμένη από την κούραση. Ούτε τα χέρια, ούτε την μέση μου νοιώθω. Αν δεν είχα τόση ανάγκη θα τα παρατούσα από καιρο. Όλο φωνές και απειλές ακούμε όλη μέρα. Αλμοίμονο σου αν δεν παραδώσεις τα κομμάτια που θέλουν κάθε μέρα ή αν κείνεις λάθος

Το προχωρούν κάθε 1 λεπτό. Έτσι αν τι κάνουν με 40 κομμάτια την ώρα κάνουν με 60. Σκοτώνουμε στο ράφιο. Εγώ για να γλυτώσω τις φωνές κάθομαι να διδάξομαι και συμπληρώνω τα καθυστερημένα ή διορ-

θώνω τα σκάρτα». «Εγώ θα σταματήσω, λέει η Ν.Ε. Είναι η τελευταία μου βδομάδα. Δεν αντέχω άλλο. Εργάζομαι εδώ και δύο χρόνια και παίρνω £25. Δουλεύω στο τραϊνάκι. Δηλαδή είμαι υπεύθυνη να σπρώχνω τη δουλειά. Δεν μου αρέσει αυτή η δουλειά γιατί είμαι στη μέση. Από τη μια η επιτροπή μου φωνάζει συνέχεια να προχωρώ πιο γρήγορα το τραϊνάκι και από την άλλη οι συνάδελφοί μου παραπονιούνται ότι περνάω πολύ γρήγορα και δεν προφτάω. Δεν μπορώ άλλο. Θα πάω σε άλλη δουλειά».

Είναι κρύο και το ψιλό κρύο του Μάρτη τρυπάει το κόκκαλο. ΕΠΤΑ ή ώρα. Σχεδόν σκοτάδι, με την μουντάδα του χειμώνα που δεν λέει να φύγει.

Οι ανθρώπινες φιγούρες των εργατών μισμια ξεχωρίζουν και μπαίνουν, ανέκφραστες στο εργοστάσιο.

Το καθημερινό δρομολόγιο διανύει τραχιές κοιλιάδες βίων παράλληλων.

Αφήνεις τα προσωπικά σου έξω «σαν περιττές αποσκευές» που κουβαλούσες χρόνια τώρα και παραδίδεις αμαχτή στο θορυβό των μηχανών που σε κουβαίνει.

Στην ορθοστάσια που σου γεμίζει φλεβίτη τα πόδια. Κι εκείνος ο πόνος στη μέση, που σε ταλαιπωρεί χρόνια τώρα.

Όλο το καλοκαίρι ιδρώνεις μέσα στα χνούδια και τα πλαστικά. Τώρα το κρύο σου πρήζει τα δάκτυλα. Τα χέρια σου δεν τα ορίζεις πια και αγινιζόσαι για ανθεκτικά υλικά που θα αντικαταστήσουν την φύση σου...

τέσσερα παιδιά μικρά. Η δουλειά είναι δύσκολη και τα λεφτά λίγα. Τέσσερα χρόνια πάνω £27.500. Συνέχεια οι μαστόροι μας πιέζουν για πιο πολλή παραγωγή. Μας χρονομετρούν με το δευτερόλεπτο και το κομμάτι και συνέχεια μεγαλώνουν την πίεση για μεγαλύτερη παραγωγή. Ένα stail μπορεί να το ξεκινήσουμε με 24 κομμάτια και να μας φτάσουν μέχρι 60 κομμάτια. Ούτε μέση, ούτε πόδια, ούτε χέρια μου έμειναν».

Τα παραδείγματα που δείχνουν την έντονη εντατικοποίηση της δουλειάς είναι αμέτρητα. Κάθε εργοστάσιο, κλάδος και τομέας, έχει την δική του μορφή εντατικοποίησης, που στο βωμολοχικό της ελασθάλαντας των υπερέκλειων των εργοδοτών και βιομηχάνων, οι εργάτες μετατρέπονται σε εξάρτημα της μηχανής.

σα στην κρίση αναγκάστηκαν και αφτες να μπουν όλο και πιο δυναμικά και μαζικά στη μάχη του μεροκάματου.

Μέσα στην ακριβεία της ζωής εμφανίζονται όλο και περισσότερα όπια ένα μεροκάματο δεν φτάνει για να ζήσει. Η γυναίκα έπρεπε να συνεισφέρει στα έξοδα του σπιτιού, αποτελώντας έτσι μια επρόσδεκτη λεία στα δόντια των βιομηχάνων.

Με τα ψιχούλα των £18-£30 κατά μέσο όρο την βδομάδα που παίρνουν οι εργάτριες ασφαλώς οι βιομηχανικοί θα επιτελούσαν το «οικονομικό τους θαύμα».

Μέσα στην ύφεση όμως που αντιμετωπίζει σήμερα όχι μόνο η κυπριακή οικονομία - κύρια στο βιομηχανικό τομέα - αλλά ολόκληρη η παγκόσμια οικονομία, άρχισαν να εμφανίζονται τα προβλήματα. Οι βιομηχανικοί μπροστα στην κρίση, για να μπορέσουν να διαφυλάξουν τα κέρδη τους, δεν μπορούν να προσφέρουν τίποτα άλλο πια παρα μόνο ανεργία και εντατικοποίηση της δουλειάς.

Να βγαίνει παραπάνω παραγωγή σε πιο λίγο χρόνο με λιγότερους εργάτες. Μετωμένο κόστος παραγωγής ίσον παραπάνω κέρδη για το κεφάλαιο. Πραγματικά ωραία εξίσωση.

Οι εργάτες έτσι γίνονται ένα με τη μηχανή και να προλαβαίνουν το τραϊνάκι. Αν έχουν πρόβλημα να προσαρμοστούν στους ρυθμούς της δουλειάς; οι εργοδότες έβκολα έχουν την λύση: ΑΠΟΛΥΣΗ και ΑΝΕΡΓΙΑ.

Το ζήτημα της εντατικοποίησης και γενικά των συνθηκών δουλειάς είναι α-πο το πιο βασικό προβλήματα που αντιμετωπίζει η εργατική τάξη.

Ασφαλώς δεν είμαστε ενάντια στην εφαρμογή της νέας τεχνολογίας. Γιατί η νέα τεχνολογία και η επιστήμη μπορούν να μπουν στη διάθεση της ανθρωπότητας και να οδηγήσουν στην απελευθέρωση της εργατικής τάξης. Στον καπιταλισμό όμως, που κινείται άναρχα, και με κριτήριο το κέρδος, η εφαρμογή της δεν μπορεί παρα να σημαίνει σκληρές συνθήκες δου-

λειας, παραπάνω ανεργία, και εξαθλίωση του εργάτη.

Η εντατικοποίηση της παραγωγής αποτελεί ένα ισχυρό όπιο στα χέρια του κεφαλαίου. Κατ'αρχήν τον εργάτη, και κυρίως την γυναίκα, ένα απλό εξάρτημα χωρίς τίποτα άλλο στη ζωή. Δεν απομένει χρόνος, δύναμη, κουράγιο για να επιδοθεί σε οποιδήποτε άλλο σαν άνθρωπος, είτε αφτο λέγεται σπορ, τέχνη, διάβασμα, πολιτική. Η ζωή καταναλώνεται - στίπτι, στίπτι - δουλειά, που ακόμα και αφτο το Σαββατοκυριακό οι δουλειές του σπιτιού (όπως συμβαίνει και κάθε μέρα), και η φροντίδα για τα παιδιά δεν αφήνουν κανένα περιθώριο για οπδήποτε άλλο στη ζωή.

Τα εργατικά συνδικάτα ασπτικής δεν έχουν πιάσει αφτο το σοβαρό θέμα με την αυλόγη σαββατότητα. Οι δικακρήσεις σε κάθε επέτειο για ίσες απολαβές με τον άνδρα, για καλύτερες συνθήκες δουλειάς μόνον μόνο στα λόγια.

Πρέπει να ανακαλύψουμε τη φωνή μας. Να πάψει πια το σύστημα να κουνιέει τη ζωή μας χωρίς τη δική μας έγκριση.

Με εφχολόγια και μετάθεση της λύσης των προβλημάτων στους ώμους του κράτους δεν λύνεται το πρόβλημα. Το κράτος είναι ασπικό και θα προστατεύσει τα συμφέροντα της τάξης που εκπροσωπεί. Και αφτή δεν είναι η εργατική.

Μέσα στις μάχες που έχουμε να δώσουμε ενάντια στο κεφάλαιο και την εργοδοσία για να προστατέψουμε τα κερτήματα μας, πρέπει να υπάρχει στο πρόγραμμα μας και ο αγώνας για καλύτερες και πιο ανθρώπινες συνθήκες δουλειάς. Χρειάζεται ο αγώνας με το ίδιο μεροκάματο, σε όλους τους τομείς της οικονομίας, που είναι ο πιο ασπιοσπαστικός παράγοντας για να μπορέσει ο εργάτης να κτυπήσει την καταπίεση, την εκμετάλλευση, τον υποβιβασμό του σαν ανθρωπότητα σε ένα εξάρτημα της μηχανής.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ, ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Κ. ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ

σκληρα αντιαιτήματα της εργοδοσίας

Στα αιτήματα που υποβλήθηκαν από τη ΣΥΝΥΚΑ (Συντ. Υπαλλήλων Κ.Α.) για την ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης, η εταιρία απάντησε με σειρά σκληρών αντιαιτημάτων που αποσκοπούν στην αποδυνάμωση της θέσης της συντεχνίας, στη χειροτέρευση των συνθηκών και όρων εργασίας, στο κτύπημα κερτήματων και στη μείωση των πραγματικών απολαβών των υπαλλήλων.

Μέσα στα αντιαιτήματα της εταιρείας, όπως και οι υπόλοιποι εργοδότες στον ιδιωτικό τομέα, βάζουν για συζήτηση το ζήτη-

μας προηγούμενες τότε η εταιρία δεν θα πληρώσει καθόλου over-time.

Πραγματικά πολύ έξυπνη τακτική ακολουθεί η εταιρεία για να εφαρμόσει την «λιτότητα» της, και να ελέγξει τον ίδιο τον προγραμματισμό της ζωής των υπαλλήλων της.

Το πόσο ενδιαφέρεται για τον προγραμματισμό της ζωής των υπαλλήλων, το αποδεικνύει με μια σειρά αντιαιτήματα της, σε όλη την μεγάλη λοπρέπεια. Τα αντιαιτήματα για τις μέρες ανάπαυσης για δύο περιόδους εργασιών πέντε είχαν οι υπάλληλοι που έμφοσαν στη Ν/κα από άλλες πόλεις και όσοι προσλήφθηκαν μετά το 1984. Το αν θα σχολάζεις από την Ν/κα αργά τα μεσάνυχτα, για την εταιρεία δεν παίζει κανένα ρόλο όπου και να κατοικας, ούτε το πόσα θα ξοδεύεις έξτρα από το μισθό για την μεταφορά σου.

Μέσα στα αντιαιτήματα της εταιρείας, ξεχωρίζεται τόσο άλλα και η επιδίωξη, μέσα σε μακρόχρονο σχέδιο, να σπάσει την ενότητα των υπαλλήλων και να μελετημένα, ενώ αντίθετα τα περισσότερα αιτήματα της ΣΥΝΥΚΑ είναι αρκετά άβριστα και γενικά, και στα περισσότερα περι-ορίζεται στο «να συζητηθεί το όλο θέμα». Αυτό αυδυνατίζει πολύ τη διαπραγματευτική-της θέση, και ίσως δείχνει μια έλλειψη υπευθυνότητας στην αντιμετώπιση του θέματος

πάντων μέσα στις περιόδους αιχμής, θα αργεί πολύ να τες δει.

Η μεταφορά των υπαλλήλων από Λ/σία - Ν/κα είναι σοβαρή αλλαγή. Αντι στο αίτημα της ΣΥΝΥΚΑ να δικαιούνται μέσο μεταφοράς και υπάλληλοι από άλλες πόλεις, εκτος της Λ/σίας, η εταιρεία ζητά να μην δικαιούνται μέσο μεταφοράς οι υπάλληλοι που έμφοσαν στη Ν/κα από άλλες πόλεις και όσοι προσλήφθηκαν μετά το 1984. Το αν θα σχολάζεις από την Ν/κα αργά τα μεσάνυχτα, για την εταιρεία δεν παίζει κανένα ρόλο όπου και να κατοικας, ούτε το πόσα θα ξοδεύεις έξτρα από το μισθό για την μεταφορά σου.

Το πόσο ενδιαφέρεται για τον προγραμματισμό της ζωής των υπαλλήλων, το αποδεικνύει με μια σειρά αντιαιτήματα της, σε όλη την μεγάλη λοπρέπεια. Τα αντιαιτήματα για τις μέρες ανάπαυσης για δύο περιόδους εργασιών πέντε είχαν οι υπάλληλοι που έμφοσαν στη Ν/κα από άλλες πόλεις και όσοι προσλήφθηκαν μετά το 1984. Το αν θα σχολάζεις από την Ν/κα αργά τα μεσάνυχτα, για την εταιρεία δεν παίζει κανένα ρόλο όπου και να κατοικας, ούτε το πόσα θα ξοδεύεις έξτρα από το μισθό για την μεταφορά σου.

Μέσα στα αντιαιτήματα της εταιρείας, ξεχωρίζεται τόσο άλλα και η επιδίωξη, μέσα σε μακρόχρονο σχέδιο, να σπάσει την ενότητα των υπαλλήλων και να μελετημένα, ενώ αντίθετα τα περισσότερα αιτήματα της ΣΥΝΥΚΑ είναι αρκετά άβριστα και γενικά, και στα περισσότερα περι-ορίζεται στο «να συζητηθεί το όλο θέμα». Αυτό αυδυνατίζει πολύ τη διαπραγματευτική-της θέση, και ίσως δείχνει μια έλλειψη υπευθυνότητας στην αντιμετώπιση του θέματος

Απο τις απεργιακές κινητοποιήσεις του 1985. Οι υπάλληλοι των Κ. Αερογραμμών είναι έτοιμοι για νέους αγώνες.

τον ρόλο της συντεχνίας, μέσα από έξυπνες διαφοροποιήσεις. Το δείχνει με την επέκταση του χρόνου που μπορεί να εργοδοτεί υπαλλήλους πάνω σε έκτακτη βάση και αν θέλει να μονιμοποιήσει ορισμένους να δικαιούται να τους εντάξει σε όποιο βαθμό της ανάλο-

ΣΗΔΗΚΕΚ ΚΑΙ ΣΥΝΥΚΑ

Ο ελεύθερος συνδικαλισμός αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα για τον κάθε εργαζόμενο, και πρέπει να προστατευθεί με όλα τα μέσα.

Η ΠΕΟ έχει το κάθε δικαίωμα (όπως και οι άλλες συντεχνίες) να οργανώσει την συντεχνία της σε όλους τους τομείς, είτε αφτοί είναι ιδιωτικοί ή ημικρατικοί. Οι χωροί δουλειάς δεν αποτελούν μονοπώλιο για κανένα.

Η περίπτωση της ΣΗΔΗΚΕΚ (ΠΕΟ) και η προσπάθεια της να οργάνωση στην συντεχνία της σε όλους τους τομείς, αποτελεί δικαίωμα της συντεχνίας της ΠΕΟ. Όμως πρέπει να δούμε αφτη την προσπάθεια μέσα στις αντικειμενικές συνθήκες του χώρου και τις σχέσεις της με την ΣΥΝΥΚΑ (ΣΕΚ).

Το καθοριστικό γεγονός αφτης της περιόδου είναι η ανανέωση της σύμβασης. Στην ανανέωση αφτη τον κυριώτερο ρόλο τον διαδραματίζει προς το παρον η ΣΥΝΥΚΑ (ΣΕΚ).

Η εταιρεία, θα είναι απίθανο να δεκτεί την αίτηση της ΣΗΔΗΚΕΚ (ΠΕΟ) για αναγνώριση πριν κλείσει συμφωνία για την σύμβαση με την ΣΥΝΥΚΑ (ΣΕΚ). Δεν της συμφέρει καθόλου να έχει να αντιμετωπίσει σήμερα στις διαπραγματεύσεις δυο συντεχνίες.

Εδώ είναι το πρόβλημα σήμερα της κίνησης της ΣΗΔΗΚΕΚ (ΠΕΟ). Παρα το ότι έχει δηλώσει στην εταιρεία 100 ονόματα σαν μέλη της, απο σύνολο περίπου 1.100, δεν έχει παίξει κανένα ρόλο, ούτε στην κατάθεση των αιτημάτων, ούτε στες προηγούμενες διαπραγματεύσεις. Έτσι πολύ έβκολα η ΣΥΝΥΚΑ μπορεί να κατηγορεί την ΣΗΔΗΚΕΚ για διασπαστικό ρόλο.

Ο ρόλος των μελών της ΣΗΔΗΚΕΚ περνά μέσα από την μάχη, που θα πρέπει να δωθεί ενωμένα με τα μέλη της ΣΥΝΥΚΑ, για καλύτερα ωφελήματα και συνθήκες δουλειάς. Για να επιτεφθεί αφτη η νίκη χρειάζεται να διατηρηθεί η ενότητα του προσωπικού, μακριά από ενέργειες σεταριστικές που έχουν τον κίνδυνο της απομόνωσης απο τον υπόλοιπο κορμό των υπαλλήλων.

Τα μέλη της ΣΗΔΗΚΕΚ εββάλλεται να μπουν στην κοινή μάχη δύνατα, οπλισμένοι με πρόγραμμα και προοπτικές για το άμεσο μέλλον των δικαιοτήτων τους. Η μαζικοποίηση της ΣΗΔΗΚΕΚ δεν θα έρθει μόνο από τα μέλη του ΑΚΕΛ, κατα πλειοψηφία. Θα έρθει, μέσα απο δράση, μέσα απο προοπτικές που θα προχωρούν και θα καθοδώνουν τους υπαλλήλους σωστα στον αγώνα τους. Έτσι θα καταβρωθούν μέσα στο σύνολο των υπαλλήλων όταν αποδείξουν ότι πραγματικά έχουν να προσφέρουν κάτι διαφορετικό απο την ΣΥΝΥΚΑ.

Πραγματικά είναι λυπρές αφτες οι διαμάχες μεταξύ των συντεχνιών μέσα στο εργατικό κίνημα.

Το αίτημα για ενότητα του εργατικού κινήματος σε ένα ενιαίο και ισχυρό συνδικαλιστικό κογκρέσσο, που θα ενώνει τους εργατοϋπαλλήλους σε ένα ισχυρό μέτωπο, εμφανίζεται επιτακτικά. Οι αλληλοκατηγορίες για διάσπαση, της μιας συντεχνίας προς την άλλη, κανένα άλλο δεν συμφέρουν παρα μόνο την εργοδοσία, που θα μπορεί να κτυπά πιο έβκολα.

της ανανέωσης της σύμβασης.

Φαίνεται καθαρά ότι θα χρειαστούν σκληροί αγώνες απο μέρους της ΣΥΝΥΚΑ, και σωστή χειρισμοί, για να διαφυλαχτούν τα κερτήματα των υπαλλήλων και να κερδηθούν νέα ωφελήματα. Η δι-οδύνηση είναι αποφασισμένη να πάρει πίσω όσο μπορεί, και σε αυτές τες προσπάθειες της έχει την πλήρη υποστήριξη και καθοδήγηση από την ΟΕΒ — στες διαπραγματεύσεις με τη ΣΥΝΥΚΑ παρακάθεται και ένας αντιπρόσωπος της ΟΕΒ μαζί με την εργοδοτική πλευρά. Μεταξύ των υπαλλήλων των Κ.Α. επικρατεί κλίμα αγωνιστικότητας και αποφασιστικότητας, παρ' όλο που δεν έχουν και ιδιαίτερη εμπιστοσύνη στους περισσότερους συντεχνιακούς-τους

Ημερησία του 85, πρέπει να γίνει παράδειγμα για τους υπαλλήλους των Κυπριακών Αερογραμμών.

Για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τη νέα επίθεση της εργοδοσίας χρειάζεται η προετοιμασία και η γνώση πάνω σε όλα τα στάδια των συζητήσεων. Είναι απαραίτητο το γεγονός ότι οι υπαλλήλοι κρατούνται σε άγνοια όσον αφορά τα αντιαιτήματα που έχει υποβάλει η εταιρία. Είναι επείγον να συγκαλεστούν γενικές συνελεύσεις για ενημέρωση και έγκριση των χειρισμών απο το σύνολο των υπαλλήλων.

E.M.

50 ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΔΕΚ

Απάντηση στην πολιτική εισήγηση του Β. Λυσαρίδη

Όχι μέρους πριν από το Συνέδριο εμφανίστηκε στα ΝΕΑ το πρώτο μέρος της πολιτικής εισήγησης του Βάσου Λυσαρίδη. Είναι ένα σημαντικό ντοκουμέντο γιατί σ' αυτό ο ΒΛ προσπαθεί ν' αναλύσει τη διεθνή κατάσταση και τις προοπτικές κι ασχολείται μ' ορισμένα θεμελιώδη ζητήματα ιδεολογίας και πολιτικής. Για λόγους χώρου και χρόνου είναι αδύνατο να καταπιστούμε με άλλα κείμενα της προσυνεδριακής περιόδου: τα οργανωτικά και πολιτικά ζητήματα της Έκθεσης Δράσης που είχαμε υποσχεθεί στο προηγούμενο φύλλο της Σ.Ε., το Κυπριακό, και ένα θεωρητικό κείμενο «για το σοσιαλισμό».

Είναι σημαντικό να τονίσουμε από την αρχή ότι για μια ακόμη φορά η κομματική βάση στερήθηκε της δυνατότητας να συζητήσει το πιο σημαντικό ντοκουμέντο κάθε συνεδρίου - το πολιτικό. Το κείμενο δεν κατέβηκε στις ομάδες βάσης (Ο.Β.) για συζήτηση - απλώς εμφανίστηκε στα ΝΕΑ, δοσμένο από τα πάνω, σαν τελεσίδικο. Δεν υπήρχε χρόνος και δεν συζητήθηκε σε καμία Ο.Β. Η γλώσσα του είναι εξαιρετικά δύσκολη, είναι η γλώσσα των «σοφών» και των «διανοούμενων» που για το 95% της κομματικής βάσης είναι εντελώς ακατανόητη.

Για μια διεξοδική απάντηση στο ΒΛ θα χρειαζόταν ολόκληρη μπροσούρα. Θα καταπιστούμε μόνο με τα πιο κείρια ζητήματα.

ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Από την αρχή του κειμένου ο ΒΛ δίνει μια καλή εικόνα της γενικής του προσέγγισης:

«Οι προβλέψεις για ανάφλεξη στις υπερανπτυγμένες χώρες δεν επαληθεύτηκαν. Αντίθετα χώρες με χαμηλό βαθμό καταπιστικής ανάπτυξης υπήρξαν και πρώτες που βρέθηκαν σε βίαιη αναμέτρηση με το καπιταλιστικό σύστημα.»

Η έκφραση «οι προβλέψεις για ανάφλεξη στις υπερανπτυγμένες χώρες δεν επαληθεύτηκαν» αποτελεί μια έμμεση επίθεση ενάντια στο Μαρξισμό. Ο Μαρξ είχε προβλέψει το ξεκίνημα της σοσιαλιστικής επανάστασης από την αναπτυσσόμενη Ευρώπη, και πιο πιθανά από τη Βρετανία. Αυτό που θέλει να πει ο ΒΛ είναι το εξής: αφού αυτή η πρόβλεψη δεν επαληθεύτηκε, ο Μαρξ έκανε λάθος, είναι ξεπερασμένος. Τονίζοντας, σε αντιπαράθεση, τα κινήματα που ανάτρεψαν τον καπιταλισμό στον υποανάπτυκτο χώρο, ο ΒΛ ξεκαθαρίζει από την αρχή ότι ο χώρος κλειδί για την ιστορική εξέλιξη είναι κατα τη γνώμη του ο υποανάπτυκτος χώρος κι όχι ο αναπτυσσόμενος.

Η προσέγγιση του ΒΛ δεν μπορεί ν' αντέξει στη Μαρξιστική κριτική.

Στην εποχή του Μαρξ που το κεφάλαιο είχε ακόμα ένα κύριο εθνικό χαρακτήρα, μόνο στις αναπτυσσόμενες χώρες μπορούσε κανείς να περιμένει τη σοσιαλιστική επανάσταση έτσι η πρόβλεψη του Μαρξ ήταν απόλυτα λογική. Με την εξέλιξη όμως του καπιταλισμού, τον κορσμο των εθνικών αγορών, την αλματώδη ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου (κύρια κατα το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα) ο καπιταλισμός ξεπερνούσε τα εθνικά σύνορα κι έδενε όλες τις χώρες του κόσμου σε μια οικονομική ενότητα. Αυτό φυσιολογικά τροποποίησε τις προοπτικές. Η διεθνή καπιταλιστική αλυσίδα θα έσπασε όχι στους πιο δυνατούς κρίκους αλλά στους πιο αδύνατους - στις λιγότερο αναπτυσσόμενες χώρες κι όχι στις περισσότερο όπως εξήγησε ο Λένιν αναφερόμενος στην Οχτωβριανή επανάσταση. Αυτή η αλήθεια ισχύει και σήμερα. Η σοσιαλιστική επανάσταση δεν θα ξεκινήσει από την Αμερική, την Ιαπωνία ή τη Γερμανία.

Ενώ όμως η αλκιδωτή αντίδραση που θα οδηγήσει στην κατάρρευση του παγκόσμιου καπιταλισμού μπορεί να ξεκινήσει από μια λιγότερο αναπτυσσόμενη χώρα, το κλειδί για τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό παραμένει ο αναπτυσσόμενος χώρος - γιατί μόνο εδώ υπάρχει η οικονομική υποδομή, η δύναμη και μορφωμένη εργατική τάξη που επιτρέπει το χτύπημα της σοσιαλιστικής κοινωνίας. Είναι σωστό ότι μια σειρά από λιγότερο αναπτυσσόμενες χώρες ανάτρεψαν πρώτες τον καπιταλισμό. Όμως είναι ταυτόχρονα σωστό ότι καμία απ' αυτές δεν μπόρεσε να χτίσει ένα υγιή σοσιαλισμό - ούτε κι αυτή η Σοβιετική Ένωση όπως ο ίδιος ο Γκορμπατσόφ σήμερα αποδέχεται - κι ο λόγος γι' αυτό βρίσκεται ακριβώς στο χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης από το οποίο ξεκίνησαν όλες αυτές οι χώρες για να χτίσουν το «σοσιαλισμό» τους.

Όμως η θέση του ΒΛ είναι λανθασμένη και σ' ένα άλλο επίπεδο. Γιατί οι προβλέψεις για ανάφλεξη στις αναπτυσσόμενες χώρες επαληθεύτηκαν! Ξανα και ξανα η αναπτυσσόμενη Ευρώπη πέρασε μεγάλες επαναστατικές εποχές στη δεκαετία του 20 και του 30 και μετά το 2ο Παγκόσμιο πόλεμο. Ακόμα και κατά τη διάρκεια των τελευταίων 2 δεκαετιών - αν ο Μάρξ του '68 στη Γαλλία και η Πορτογαλία του '74 δεν είναι ανάφλεξη, τότε τι είναι ανάφλεξη; Και πιο πρόσφατα η 12-μηνη απεργία των ανθρακωρύχων στη Βρετανία το '85 και οι γιγαντιαίες κινητοποιήσεις της νεολαίας στη Γαλλία και Ισπανία το '86 και '87 τι άλλο είναι παρά πρώτοι μιας νέας ταυτόχρονης σχεδόν ανά-

φλεξης στον Ευρωπαϊκό χώρο; περισσότερες από αρκετές. Όμως δεν ολοκληρώθηκαν σε σοσιαλιστικές επαναστάσεις. Γιατί; Ο ΒΛ δεν νοιώθει την ανάγκη να ασχοληθεί μ' αυτό το ερώτημα.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ

Προσπαθεί όμως ο ΒΛ να εξηγήσει τους λόγους που επέτρεψαν στον καπιταλισμό να διατηρηθεί μέχρι σήμερα. Κι ανάμεσα σ' άλλους παράγοντες (υπερεκμετάλλευση του τρίτου κόσμου, κυριαρχία των πολυεθνικών, «προσαρμοστικότητα» του συστήματος, κλπ) αναφέρει και την ηγεσία του εργατικού κινήματος, συνδικαλιστική και πολιτική. Μίλα για:

«Τη (λανθασμένη) καθοδήγηση της εργατικής μακρΙΑ από την πολιτική διεύθυνση της χώρας... τη νοοτροπία ηγετικών κομματικών ομάδων και συνδικαλιστικών κινήματων... την εγκατάλειψη της προοπτικής της εξουσίας από τους εργατικούς εκπροσώπους...» κλπ.

Εδώ ο ΒΛ αγίζει ένα ζήτημα κλειδί. Στην ουσία βάζει για συζήτηση τον ίδιο το χαρακτήρα της ΕΔΕΚ - κατα πόσο η ΕΔΕΚ θα παίξει ένα θετικό ή ένα αρνητικό ρόλο στην ιστορική εξέλιξη.

Όμως δεν προσπαθεί να το απαντήσει. Είναι χαρακτηριστικό του ΒΛ να περιορίζεται στο αφηρημένο και το αόριστο. Δεν μας λέει ποιοι ηγέτες έφταξαν πού έφαιξαν και πώς, για να βγουν τα συμπεράσματα για το πώς αφορούνται τα λάθη από ένα σοσιαλιστικό κόμμα σήμερα.

Η ιστορία έχει δώσει πολλά παραδείγματα ηγετών που πρόδωσαν την εργατική τάξη. Οι Γερμανοί σοσιαλδημοκράτες ηγέτες που πρόδωσαν δύο επαναστάσεις του Γερμανικού προλεταριάτου το 18 και το 23 έχοντας δολοφονήσει τους μεγάλους επαναστάτες Ρόζα Λούξεμπουργκ και Καρλ Λήνιν. Οι Βρεταννοί σοσιαλδημοκράτες που πρόδωσαν τη μεγάλη γενική απεργία το 26. Οι Σταλινικοί που οδήγησαν τη μεγαλειώδη Ισπανική επανάσταση το 36 στην ήττα με 2 εκ. νεκρούς εργάτες από τις σφαίρες του Φράνκο. Οι Σταλινικοί που με τη λαϊκοεμπνευστική πολιτική τους άφησαν τον καπιταλισμό να επιβιώσει στην Ευρώπη μετά το 2ο Παγκόσμιο πόλεμο. Οι ίδιοι Σταλινικοί που εγκατάλειψαν την εξουσία το 44 στην Ελλάδα και δημιούργησαν έτσι τις προϋποθέσεις για τη σφαγή δεκάδων χιλιάδων αγωνιστών. Το ΚΚΓ που το 68 έσπασε την απεργία και τις καταλήψεις 10 εκ. Γάλλων εργατών για να δώσει πίσω την εξουσία στο Ντε Γκωλ. Ο «σοσιαλιστής» Σοάρες που ανάλαβε την εξουσία που του έδωσε η επανάσταση στην Πορτογαλία το '74 για να τη δώσει σταδιακά πίσω στους αστούς.

Και πιο πρόσφατα οι «σοσιαλιστές» του τύπου του Παπαντρέου - Μίττερμαν - Γκονζάλες που άφησαν όλες τους τις υποσχέσεις προς τις μαζές και σύντομα στράφηκαν σε μια πολιτική σκληρής λιτότητας. Παίρνοντας συχνά τόσο αντιλαϊκά μέτρα που η ρεζιζία δύσκολα θα τολμούσε. Πριν από 3 χρόνια 5 Ευρωπαϊκές χώρες είχαν ταυτόχρονα σοσιαλιστικές κυβερνήσεις. Τι εμπόδιζε την πορεία προς το σοσιαλισμό; Τιποτ' άλλο από την εγκατάλειψη του σοσιαλισμού απ' αυτούς τους ηγέτες.

Ο ρόλος της ηγεσίας είναι κρίσιμος. Ο Λένιν τον συμπεριλάβε στους πιο κύριους όρους για την επιτυχία της σοσιαλιστικής επανάστασης. Ο Τρότσκι χαρακτήρισε την κρίση του καπιταλισμού σαν την κρίση της ηγεσίας της εργατικής τάξης - με την έννοια πως αν υπήρχε σωστή ηγεσία στην κεφαλή των εργατικών μαζών ο καπιταλισμός θα είχε εξαλειφθεί. Η ιστορία έχει δώσει τριών ειδών ηγέτες. Τους Μπολσεβίκους του Λένιν, τους Σοσιαλδημοκράτες και τους Σταλινικούς. Ο ΒΛ έχει υποχρέωση να ξεκαθαρίσει που τοποθετεί τον εαυτό του. Δεν είναι αρκετό να κάνει αόριστους αφορισμούς για λανθασμένες ηγεσίες. Διαφορετικά δεν μπορεί να πείσει ότι διαφέρει απ' αυτούς που «κατακρίνει».

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ

«Η ανάγκη για σοσιαλιστικό μετασχηματισμό είναι στην ουσία ταυτόσημη με την κοινωνική επιβίωση.»

Δυνατός λόγος από το στόμα του ΒΛ Κι ακόμα:

«Η καπιταλιστική κοινωνία παρα την ικανότητα προσαρμογής που ανάβαλε ως τώρα την ανατροπή των δομών της είναι ανίκανη ν' αντιμετωπίσει τα προβλήματα που δημιουργεί γι' αυτήν η πρόδοξ.»

Αντι απορρόφησης της εξέλιξης μετατρέπεται σε ανασχετική παράγοντα.»

Κι αλλού:

«Η εποχή των προσαρμογών και της βελτίωσης του καπιταλιστικού συστήματος φτάνει σε αδιέξοδο...»

«... Ο σοσιαλισμός αποτελεί ιστορική αναγκαιότητα για επιβίωση της ανθρωπότητας. Μόνο έτσι γεφυρώνεται η σχιζοφρενική συνάρτηση υπερπαραγωγής και πείνας.»

Αυτό που λέει ο ΒΛ είναι ότι ζούμε σε μια επαναστατι-

κη εποχή. Ο καπιταλισμός βρίσκεται σε κρίση παγκόσμια. Κρίση στα ιμπεριαλιστικά κέντρα κρίση και στην «περιφέρεια» (υποανάπτυχτες χώρες). Ο σοσιαλισμός είναι η μόνη διέξοδος. Συμφωνούμε απόλυτα! Πώς προχωρούμε λοιπόν;

«Η περιφέρεια αποτελεί σ' αυτή τη μεταβατική περίοδο το κλειδί των εξελίξεων ακόμα και για τον καπιταλιστικό μητροπολιτικό χώρο...»

Ας ακολουθήσουμε αυτή τη λογική του ΒΛ.

«... Ο τρόπος μετάβασης σε σοσιαλιστικές δομές σχετίζεται με τη συνέχιση ή μη της σημερινής σχέσης μητρόπολης - περιφέρειας.»

Δυσνόητες εκφράσεις. Η θεωρία του ΒΛ παραμένει ακόμα θολή, αβεκαστήριστη.

«... Για την διακοπή της υπερεκμετάλλευσης είναι απαραίτητη η συνεργασία των χωρών παραγωγών πρώτων υλών... Το κίνημα των Αδεσμεύτων προσφέρει πλαίσιο συνεργασίας.»

Η θεωρία ξεκαθαρίζει: Το κλειδί για το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό βρίσκεται στον υποανάπτυκτο χώρο. Όμως οι υποανάπτυχτες χώρες δεν πρέπει να προχωρήσουν στο σοσιαλισμό! Πρέπει να συνεργαστούν μεταξύ τους για να ανατρέψουν την υπερεκμετάλλευση των πολυεθνικών που είναι ο κύριος παράγοντας για τη διατήρηση του καπιταλισμού στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η θέση αυτή για τη συνεργασία των χωρών παραγωγών πρώτων υλών είναι αντιδραστική και εντελώς ουτοπική.

Αγνοεί κατ' αρχήν το γεγονός ότι αυτές οι κοινωνίες είναι ταξικές. Ότι τις δίκαιους αστικές τάξεις που είναι όλες ανεξαιρέτως εξαρτημένες από τα διεθνή μονοπώλια και τα ιμπεριαλιστικά κέντρα, δεμένες με χίλια δεσμά στους ιμπεριαλιστές, διεφθαρμένες, που στις περισσότερες περιπτώσεις το μόνο που τις διατηρεί στην εξουσία είναι η δύναμη των οπλών και τα προξενόηματα.

Κάλεσμα αυτών των χωρών σε συνεργασία σημαίνει κάλεσμα αυτών των αντιδραστικών τάξεων για να συνεργαστούν ενάντια στα αφεντικά τους στην Αμερική την Ευρώπη και την Ιαπωνία. Τι συμφέρον έχουν οι σοσιαλιστές να υποστηρίξουν τέτοιου είδους συνεργασίες; οι οποίες είναι έτσι κι αλλιώς ανέφικτες, όχι μόνο γιατί

αυτές οι χώρες είναι εξαρτημένες από τα ιμπεριαλιστικά κέντρα, αλλά και γιατί βρίσκονται σε διαρκή συναγωνισμό μεταξύ τους.

Το εξωφρενικό στην ανάλυση του ΒΛ είναι ότι μερικές παραγράφους προτού αναπτύξει αυτή του τη θέση για τη συνεργασία των υποανάπτυκτων χωρών, αναγνωρίζει τον αντιδραστικό χαρακτήρα των αστικών τάξεων που βρίσκονται στην εξουσία:

«Οι Εθνικές περιφερειακές οικονομίες αντι αλληλοσυνεργασίας συνδέονται με κάποια μητρόπολη και αποτελούν πόρο τροφωσίας και συντήρησης του σημερινού στίγματος. Αυτό συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τη

πρέπει να αντιλαμβάνεται ότι αντιπαράθεση μ' αυτή την αναγκαιότητα θα προσλάβει εκρηκτικές διαστάσεις.»

Η ιδέα για τη νέα διεθνή οικονομική τάξη είναι δημιουργήματα του Βίλλυ Μπραντ, του ηγέτη της Γερμανικής Σοσιαλδημοκρατίας. Συνίσταται στη μεταφορά παραγωγικών μέσων (βοήθειας) από τις αναπτυσσόμενες χώρες στις υποανάπτυχτες για να σμικρύνει το χάσμα ανάμεσα στις δύο. Μ' αυτή τη θέση στην ουσία καλούνται τα πολυεθνικά μονοπώλια που ελέγχουν την παγκόσμια παραγωγή και, το εμπόριο, να μετατρέψουν σαν από θαύμα σε αγέλλους που να κάνουν δωρεές από τα κέρδη τους στις υποανά-

μορφή των καθεστώτων και την άρχουσα περιφερειακή τάξη που αποτελεί στις πλείστες περιπτώσεις μικρο συνεταιρισμό στην εκμετάλλευση των εθνικών δυνατοτήτων και γέφυρα μεταποικιοτικής (ιμπεριαλιστικής) κληρονομιάς!!

Αναγνωρίζει ακόμα και τον ανταγωνισμό ανάμεσα σ' αυτές τις χώρες, αναφερόμενος στο Κίνημα των Αδεσμεύτων:

«Είναι γεγονός ότι η ανομοιογένεια των μελών του αποβαίνει σε πολλές περιπτώσεις ένας δύσκολος αρνητικός παράγοντας!!»

Κι αλλού:

«... η περιφέρεια καταμεταχίζεται κι αποτυγχάνει ακόμα και σε στοιχειώδη συνεργασία... αποτελεί το προσκήνιο τοπικών και πληρεξουσιασικών συγκρούσεων!!»

Το καθήκον των σοσιαλιστών είναι να αγωνίζονται ενάντια στις αντιδραστικές αστικές τάξεις των χωρών του τρίτου κόσμου, συνδέοντας αυτο τον αγώνα με την εργατική τάξη στις αναπτυσσόμενες χώρες. Πίσω από τη θέση για τη συνεργασία αυτών των χωρών κρύβεται η πλήρης εγκατάλειψη της ταξικής πάλης σαν η βάση για την ανάλυση των εξελίξεων και των καθηκόντων, κρύβεται η εγκατάλειψη του αγώνα για το σοσιαλισμό στις χώρες της περιφέρειας και παντού.

Η ΝΕΑ ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΑΞΗ ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΣΤΑΔΙΩΝ

Η θεωρία των σταδίων είναι ένα Σταλινικό κατασκευασμα που χυριζει την εξελικτική πορεία σε διάφορα στάδια πριν από το σοσιαλιστικό στάδιο, ώστε να δικαιολογήσει την πολιτική της διατήρησης του στάτους κβο, της ειρηνικής συνύπαρξης με τον καπιταλισμό, της συνεργασίας με την αστική τάξη, με δυο λόγια την εγκατάλειψη του σοσιαλισμού. Άλλο αυτό το στάδιο ονομάζεται εθνικοαπελευθερωτικό, άλλο αντιδικτατορικό-δημοκρατικό, άλλο αντιμονοπωλιακό, κλπ. κλπ. Η ανάλυση του ΒΛ βάζει τις βάσεις για τη θεωρία των σταδίων σε διεθνές επίπεδο: προτού περάσει η ανθρωπότητα στο σοσιαλισμό, χρειάζεται να περάσει από το στάδιο της «Νέας Διεθνούς Οικονομικής Τάξης».

«Η ανάγκη για μια νέα διεθνή οικονομική τάξη είναι εξόφθαλμη και το ελαστικό τμήμα της αστικής τάξης θα

πιυχτες χώρες. Καλούνται οι αναπτυσσόμενες καπιταλιστικές, ιμπεριαλιστικές χώρες να ξεχάσουν τον αδιάκοπο ανταγωνισμό μεταξύ τους και να συνενωθούν σ' ένα φιλανθρωπικό μηχανισμό που να ασχολείται με αστρονομικές δωρεές προς τα φτωχά μέρη του πλανήτη. Τα ποσα που χρειάζονται είναι πραγματικά αστρονομικά όπως φαίνεται και μόνο από το γεγονός πως το ένα τρις εκατομμύριο δολλάρια χρέη του 3ου κόσμου όχι μόνο δεν έλυσαν τα προβλήματα αλλά έχουν μετατραπεί σ' ένα ασήκωτο βάρος για τους χρεώστες.

Ο τρίτος κόσμος χρειάζεται πραγματικά βοήθεια για να λύσει τα προβλήματα της πείνας της εξασθίωσης και των πολέμων που τον μαστιίζουν. Όμως ο καπιταλισμός δεν έχει τίποτε να του προσφέρει παρα μεγαλύτερη πείνα και περισσότερους πολέμους. Η λύση βρίσκεται στα σοσιαλιστικό μετασχηματισμό και στις υποανάπτυχτες και στις αναπτυσσόμενες χώρες, που θα εξαλειφθούν τον ανταγωνισμό ανάμεσα στα εθνικά κράτη. Μόνο έτσι θα σταματήσει η αφαίμαξη των υποανάπτυκτων χωρών, μόνο έτσι θα γίνει δυνατή η μεταφορά μέσων παραγωγής και τεχνολογίας στις υποανάπτυχτες χώρες γιατί θα βοηθήσει στην ανάπτυξη του πλούσιου για το σύνολο της ανθρωπότητας στη βάση του διεθνούς καταμερισμού της εργασίας για την καλύτερη αξιοποίηση των τοπικοπαραγωγικών πόρων σε κάθε περιοχή της γης.

Η νέα διεθνής οικονομική τάξη αποτελεί μια ουτοπία. Ο σοσιαλιστικός μετασχηματισμός αποτελεί τη μόνη ρεαλιστική προοπτική.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

«Η συντήρηση εθνικών μονάδων είναι ιστορικά και μέσα στο τωρινό σύμπλεγμα δυνάμεων και δυνατοτήτων μια αναγκαιότητα... για την περιφέρεια για τους υπο εκμετάλλευση λαούς αυτο αποτελεί μια αναγκαιότητα επιβίωσης.»

«Συνθήκες δια-εθνικής συνένωσης δεν υφίσταται. Η συνεργασία, όμως, μεταξύ των λαών της περιφέρειας είναι απαραίτητη για τη βιολογική επιβίωση που στο παρον στάδιο ταυτίζεται με την εθνική επιβίωση.»

«Κι όμως σ' αυτο τον τομέα ο καπιταλισμός πρωτοπορεί με πολυεθνικές και ευρύτατα περιφερειακά σχήματα, ενώ η περιφέρεια όχι μόνο καταμεταχίζεται κι αποτυγχά-

νει ακόμα και σε στοιχειώδη συνεργασία, αλλά αποτελεί το προσκήνιο τοπικών και πληρεξουσιασικών συγκρούσεων.»

Σ' αυτά τα λόγια του ΒΛ υπάρχουν πολλαπλές αντιφάσεις.

Η κυριαρχία των πολυεθνικών είναι ένα αναπόφευκτο στάδιο στην εξέλιξη του καπιταλισμού, το οποίο αντανακλά την εξής πραγματικότητα: ότι οι παραγωγικές δυνάμεις έχουν αναπτυχθεί από τον καπιταλισμό σε τέτοιο βαθμό που έχουν ξεπεράσει τα εθνικά σύνορα, δημιουργώντας την ανάγκη σχεδίασμού της οικονομίας, πάνω σε παγκόσμιο επίπεδο. Η συγκέντρωση του κεφαλαίου εξελίσσεται σήμερα πάνω σε διεθνές επίπεδο με τρομαχτικούς ρυθμούς.

Αυτή η πραγματικότητα αποτελεί την υλική βάση για το σοσιαλισμό. Αυτό το στοιχείο τονίζει την ωριμότητα των συνθηκών για το πέρας στο σοσιαλισμό. Το πιο μεγάλο πλεονέκτημα του σοσιαλισμού, που επιτρέπει την πραγματικά θεαματική ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, βρίσκεται στην εξάλειψη των εθνικών συνόρων στη συνύπαση των τοπικών οικονομικών σε περιφερειακές ομοσπονδίες με τελική κατάληξη μια παγκόσμια ομοσπονδία. Ο καπιταλισμός μέσα από την ανάπτυξη του έχει αναίρεσει αυτο που στα πρώτα στάδια της ανάπτυξης του αποτελούσε προϋπόθεση για την ανάπτυξη: το εθνικό κράτος.

Η εξέλιξη είναι διαλεκτική. Ο καπιταλισμός έχει αναίρεσει ιστορικά το εθνικό κράτος, όμως δεν μπορεί να το καταργήσει. Και σαν αποτέλεσμα εντέίνει τους εθνικούς ανταγωνισμούς. Η κυριαρχία των πολυεθνικών δημιουργεί την εξής αντίφαση: ενώ τείνει να συνενώσει τις διάφορες ξεχωριστές οικονομίες παγκόσμια, ταυτόχρονα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για νέες εθνικές συγκρούσεις καθώς εμποδίζει την ανάπτυξη πάνω σε εθνική βάση των υποανάπτυκτων χωρών.

Έτσι όταν ο ΒΛ υποστηρίζει πως η συντήρηση των εθνικών μονάδων είναι σήμερα μια ιστορική αναγκαιότητα ουσιαστικά ζει στον περασμένο αιώνα. Όταν υποστηρίζει ότι οι συνθήκες για εθνικές συνενώσεις δεν υπάρχουν, βλέπει τα πράγματα στατικά, από τη σκοπία του καπιταλισμού κι όχι προοπτικά από τη σκοπία του αγώνα για το σοσιαλισμό. Όταν υποστηρίζει ότι η προϋπόθεση για την επιβίωση των λαών της περιφέρειας είναι η μεταξύ τους συνεργασία, δείχνει ότι έχει εγκαταλείψει την ταξική ανάλυση. Κι όταν αναφέρει ότι θρηνηκά στον καταμερισμό της περιφέρειας και στις τοπικές συγκρούσεις, δίχως να εξηγήσει την υλική βάση αυτών των συγκρούσεων, δείχνει πως οι πολιτικές του προοπτικές περιορίζονται στο επίπεδο του ευσεβοποιήσιμου.

«Το εγχείρημα πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα είναι η αποφυγή μιας θερμοπυρηνικής αναμέτρησης.»

Λέει ο Β.Λ. και συμπληρώνει: «... η λύση βρίσκεται στη συμφωνία για αμοιβαίο αφοπλισμό.»

Η λύση δεν βρίσκεται στη συμφωνία για αμοιβαίο αφοπλισμό! Γιατί μια τέτοια συμφωνία δεν θα επιτευχθεί ροτε όσο κυριαρχεί ο καπιταλισμός!

«Θάταν εξωπραγματικό να αναμένει κανείς γόνιμη καθολική ειρήνη, χωρίς εφαρμογή των αρχών του διεθνούς δικαίου που πρέπει να διέπουν ένα κώδικα διακρατικών σχέσεων.»

Συνθηματικές ηθολογίες! Το κεφάλαιο δεν καταλαβαίνει από τέτοιου είδους συναισθηματισμούς.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΥΤΟΠΙΕΣ

Η πολιτική εισήγηση του ΒΛ αποτελεί πλήρη άρνηση του Μαρξισμού. Δεν είναι τυχαίο που, παρα τις συχνές αναφορές του στο «σοσιαλισμό», δεν υπάρχει σ' ολόκληρο το κείμενο. Ούτε μια αναφορά στο Μαρξισμό.

Το τεστ για κάθε σοσιαλιστή ηγέτη είναι η πρακτική πολιτική. Όσο μπορεί να μιλά αφηρημένα κι αόριστα ο ΒΛ έχει την άνεση να μιλά για την κρίση του καπιταλισμού, την εργατική τάξη, την αναγκαιότητα του σοσιαλισμού.

Όταν χρειαστεί να μιλήσει συγκεκριμένα, να προτείνει πολιτική, ο σοσιαλισμός του μετατρέπεται σε εθνικά εμβλήματα, σε «ελαστικές» αστικές τάξεις, σε «τριτοκοσμικά» μέγιστα και «νέες διεθνές οικονομικές τάξεις». Ο ίδιος μετατρέπεται σ' ένα ουτοπικό ηθικό λόγο. Είναι εύκολο για όλους — και το κάνουν οι κι αστοι — να καταδικάζουν την εκμετάλλευση, τον πόλεμο και τους πολέμους, να υποστηρίξουν την απελευθέρωση του ανθρώπου, τη δημοκρατία. Γι' αυτόν άλλους κουβεντούλλες. Όσοι δεν είναι διατεθειμένοι να αγωνιστούν συγκεκριμένα, άμεσα, για την ανατροπή του καπιταλισμού που δημιουργεί όλα αυτά τα προβλήματα, όχι μόνο δεν μπορούν να προσφέρουν, αλλά αποτελούν εμπόδια στην ιστορική πορεία των μαζών για να δώσουν λύση στα προβλήματα τους μέσα από το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό. Αυτή είναι η διαφορά των Μαρξιστών από τους Σταλινικούς και ρεφορμιστές ηγέτες. Οι Μαρξιστές λένε: ανατροπή του καπιταλισμού για να λυθούν τα προβλήματα. Οι Σταλινικοί κι οι Σοσιαλδημοκράτες λένε: να λύσουμε τα προβλήματα, μετατρέποντας το κάθε πρόβλημα σε «στάδιο», και μετά σοσιαλισμός. Έτσι ξεπουλούν το εργατικό κίνημα.

Ο ΒΛ στο κείμενο του μιλά για το σοσιαλισμό σαν κάτι το αφηρημένο, το μακρουνό, που κάποιοι θα κάνουν, κάποιοι δίχως κανέναν να ξέρει πως. Έτσι ο σοσιαλισμός μετατρέπεται σε φιλολογικό μπλά-μπλά και ο ΒΛ συνεχίζει να παίζει το «θλιβερό» ρόλο που ο ίδιος προσοδίζει στους ηγέτες που «κάπου», «κάποτε», «μιστηρωδώς» πρόδωσαν τους σοσιαλιστικούς οραματισμούς και τους αγώνες εκατομμυρίων εργατών.

ΑΝΤΡΟΣ ΠΑΥΣΙΤΟΣ

Διεθνή

Η Ισπανική νεολαία δείχνει το δρόμο

Η Ισπανική νεολαία δείχνει το δρόμο
Μέσα από μαζικούς αγώνες δύομηνη μηνών το μαθητικό κίνημα της Ισπανίας, με εκφραστή την Μαθητική Ένωση και κάτω από την καθοδήγηση των διαγραμμένων Μαρξιστών του Ισπανικού Σοσιαλιστικού κόμματος (PSOE) υποστηρικτών της εφημερίδας NUEVO CLARIDAD, έχει καταφέρει να γονατίσει την Ισπανική κυβέρνηση. Πέτυχε δωρεάν παιδεία και ελεύθερη είσοδο στα πανεπιστήμια για παιδιά από εργατικές οικογένειες, ενάντια στα σχέδια της κυβέρνησης για ελάττωση κατά 25% των θέσεων στα πανεπιστήμια.

Οι κινητοποιήσεις άρχισαν στις 4 Δεκεμβρίου του '86 παράλληλα με τις κινητοποιήσεις των φοιτητών στην Γαλλία, και συνεχίστηκαν μέχρι τις 13 του Φεβρουάριου. Σ' όλες αυτές τις κινητοποιήσεις ενεργούσαν από 2 μέχρι και σχεδόν 3 εκατομμύρια μαθητές, ενώ στην Μαδρίτη οι διαδηλώσεις ήταν από 150 μέχρι 200 χιλιάδες.

Αυτο που γονάτισε την κυβέρνηση δεν ήταν απλά ο αριθμός των απεργών και διαδηλωτών, αλλά η απήχηση των αγώνων τους μέσα στην εργατική τάξη με τη δημιουργία αγωνιστικού πνεύματος ενάντια στους καπιταλιστικές επιλογές της κυβέρνησης Κονζάλεθ. Αυτό το πνεύμα εκφράστηκε πρακτικά με την υποστήριξη των μαθητών από την εργατική τάξη γενικά αλλά και από τα εργατικά συνδικάτα CCOO που βρίσκονται κάτω από την καθοδήγηση των κομμουνιστών.

Ο αντίκτυπος των μαθητικών αγώνων μέσα στην εργατική τάξη πανικόβαλε ιδιαίτερα την κυβέρνηση γιατί έρχεται σε μια περίοδο που λόγω της χρεωκοπίας του καπιταλισμού η οικονομία βρίσκεται στα μαύρα-της τα χάλια. Η κυβέρνηση...

την παιδεία, αποφάσισαν μέσα από γενικές συνελεύσεις να συνεχίσουν τον αγώνα τους ζητώντας την ελεύθερη είσοδο στα πανεπιστήμια. Η ταχτική που ακολούθησαν ήταν μέσα στα πλαίσια του κοινού αγώνα μαθητών και εργατών. Συγκεκριμένα έβαλαν στόχο να πετύχουν ενότητα της νεολαίας και των εργατών προωθώντας το αίτημα της 24ωρης γενικής απεργίας.

Στες 23 του Γενάρη ημέρα απεργιών και διαδηλώσεων είχαν επίσημα την υποστήριξη των εργατικών συνδικάτων, ενώ σε πολλές περιοχές το αίτημα τους προς το εργατικό κίνημα για συμπάρταση βρήκε πρακτική απήχηση μέσα από την κυκλοφορία χιλιάδων αφισών υποστηρίξεις προς τους μαθητές. Η πιο αποφασιστική όμως κινητοποίηση έγινε μια βδομάδα αργότερα, στις 30 του Γενάρη, γιατί ήταν αυτή που κατάφερε να εξουδετερώσει την προσπάθεια της αστυνομίας σε άτυπη συνεργασία με φασιστικές ομάδες επιχειρήσεων να κτυπήσει την κύρια διαδήλωση στην Μαδρίτη. Παρ' όλο που στην προσπάθεια τους βρήκαν στήριγμα την ταχτική των σεχταριστών που αφού ενόησαν με τους διαδηλωτές προκαλούσαν την αστυνομία. Η Μαθητική Ένωση είχε προβλέψει από την αρχή την πιθανότητα επίθεσης από τους φασίστες, γι' αυτό είχε δημιουργήσει φρουρά από δύο χιλιάδες μαθητές εξοπλισμένους με ρόπαλα για την αντιμετώπισή τους. Σ' αυτή την διαδήλωση η αστυνομία πυροβόλησε ενάντια στους διαδηλωτές...

Η Μαθητική Ένωση είχε εξηγήσει από την πρώτη στιγμή ότι ο αγώνας των μαθητών είναι αλληλένδετος με τον αγώνα της εργατικής τάξης ενάντια στον καπιταλισμό και τα αδιέξοδα που η κυβέρνηση και οι καπιταλιστές προσπαθούν να φορτώσουν στους ώμους της εργατικής τάξης με απολύσεις και λιτότητα αλλά και της νεολαίας με το κλείσιμο σχολείων και πανεπιστημίων πράγμα που καταστρέφει τις προοπτικές της για ένα καλύτερο μέλλον.

Μετά τους πρώτες πετυχημένες κινητοποιήσεις του Δεκεμβρίου και αφού οι μαθητές εξασφάλισαν υπόσχεση για 25% αύξηση για...

Μαδρίτη 13 Μαρτίου '87. 200.000 νεολαίοι της Μαθητικής Ένωσης και της Μαρξιστικής Τάσης Nuevo Claridad διαδήλουν κάτω από τα πανιά τους.

και τραυματίσει μια μαθητριά δεκαεπτάχρονη χρόνων. Η διαδήλωση είχε τέτοιο αντίκτυπο μέσα στην εργατική τάξη που οι ηγέτες της CCOO δήλωσαν ότι αν υπήρχε οποιοσδήποτε θάνατος μαθητή από τους πυροβολισμούς θα καλούσαν 24ωρη γενική απεργία.

Η Κυβέρνηση βρέθηκε σε απομόνωση και απόγνωση. Ο Κονζάλεθ εξαφανίστηκε αφήνοντας αντιπρόσωπο της κυβέρνησης τον υπουργό Βιομηχανίας. Έτσι αναγκάστηκε να δεχθεί διαπραγματεύσεις ακολουθώντας όμως ταχτική κωλυσιεργίας.

Μπροστα σ' αυτή την ταχτική η Μαθητική Ένωση εξαγγέλει νέες κινητοποιήσεις στις 9-13 Φεβρουάριου. Στην διαδήλωση στις 13 του Φεβρουάριου στην Μαδρίτη πήραν μέρος 200 χιλιάδες νεολαίοι και 3.000 εργάτες αντιπροσωποποιώντας το εργατικό συνδικάτων. Παράλληλα μια σειρά εργαζομένων σε διάφορους κλάδους της οικονομίας που απεργούσαν για δικαίους αιτήματα — όπως οι ιδιωτικοί δάσκαλοι, οι ανθρακωρύχοι στο RIO-TINO, εργάτες γης σε διάφορες περιοχές, και οι εργάτες της SEAT και της Renault στην Βαρκελώνη — υποστήριξαν τους απεργούς. Ακόμα ο ηγέτης της CCOO μίλησε για γενική απεργία μέσα στον Μάρτη που θαρχίζαν οι διαπραγματεύσεις για την ανανέωση των συμβάσεων.

της μέσα στην κοινωνία σπράχνοντάς-την όλο και πιο αριστερά — η κυβέρνηση αναγκάστηκε να υποχωρήσει. Όμως το αγωνιστικό πνεύμα έχει ήδη ριζώσει μέσα στην Ισπανική κοινωνία. Οι εργάτες που ξεκινούν σε λίγο τους δικούς τους αγώνες ζήτησαν την υποστήριξη της Μαθητικής Ένωσης και των μαρξιστών.

Η Ισπανική κοινωνία έχει μπει σε μια θεαλωδή πορεία της ιστορίας της που εξελίσσεται σε καταστάσεις παρόμοιες με εκείνη του '36. Μπροστα σ' αυτή την προοπτική η νεολαία που περνα σήμερα το σχολείο της ταξικής πάλης με επιτυχία, θα σταθεί αύριο η ραχοκοκαλιά της επανάστασης και της σοσιαλιστικής κοινωνίας.

Πανίκος Σολωμού

Διεθνή

Η κρίση στον Λίβανο

ΤΟ 1975 το Λιβανικό αριστερό και το Παλαιστινιακό κίνημα, πανίσχυρα κι ενωμένα, στη βάση τους και στη δράση, είχαν σχεδόν εκμηδενίσει τη δύναμη της αστικής τάξης. Μια κοινωνική επανάσταση όμως, χωρίς μαρξιστική ηγεία, σοβαροσοσιαλιστικό πρόγραμμα (παράγοντες που συσπειρώνουν, διεβρώνουν και οργανώνουν αποφασιστικά την πύλη), οδηγεί αναπόφευκτα στην κούραση, την απογοήτευση και τον εκφυλισμό.

Η Λιβανική επανάσταση δεν ήταν δυνατόν να αποτύχει στην εξέλιξη. Τόσο οι Λιβάνιοι αριστεροί ηγέτες, όσο και οι Παλαιστίνιοι, ήταν άνθρωποι που σπρώχτηκαν στα γεγονότα κάτω απ' την πίεση των μαζών. Δρούσαν και σκέφτονταν με καταστροφικό τρόπο. Επιπρόσθετα ήταν στενά δεμένοι με τα διάφορα αντιδραστικά βοναπαρτιστικά αραβικά καθεστώτα με πολλούς τρόπους. Εκεί που οι μάζες ορμούσαν μπροστά, οι ηγέτες τους έκοβαν τη φάρα. Το ουσιαστικό χτύπημα στο κίνημα ήρθε απ' την επέμβαση της Συρίας, που ουσιαστικά βρήθηκε τους Λιβανίους αστούς. Στόχος των Σύρων ήταν η συγκράτηση της κοινωνικής επανάστασης στον Λίβανο και

η κυρίαρχη αστική τάξη στην καπιταλιστική κοινωνία, πάνω στην πλάτη των εργαζομένων και των άλλων αστικών εθνικών ομάδων (όταν υπάρχουν).

Τον έντονα θρησκευτικό χαρακτήρα, αποτέλεσμα της απουσίας της μαρξιστικής κοσμοθεωρίας, επιτάχυνε η επίδραση, πάνω στις μάζες, της παραμορφωμένης Ιρανικής επανάστασης.

Το βαθύ μίσος των μαζών (στην πλειοψηφία τους μουσουλμανικές) για την κυρίαρχη αστική τάξη της χώρας (που ήταν στη βάση της χριστιανική), έσπρωξε αρκετά έφκολα τις μάζες στην αγκαλία του σκοταδιστικού κινήματος των μουσουλμάνων της Περείας. Πάρα πέρα, η πανωλεθρία του Παλαιστινιακού κινήματος το 1982 (που έδρασε καταλυτικά φέρνοντας τη ριζοσπαστικοποίηση στη συνείδηση των μαζών) είχε αποτέλεσμα την μετατόπιση της αγτιοβουλίας, απ' το Παλαιστινιακό κίνημα στην ισλαμική Σιίτικη Περεία. Ο πόλεμος τώρα πια γίνεται για τη σταθεροποίηση και επέχταση της δύναμης των διαφόρων ομάδων. Ου-

Ο χαρακτήρας του πολέμου

Ο χαρακτήρας του πολέμου άλλαξε. Απο ταξικός έγινε εμφύλιος διαρκείας. Όσο ο ταξικός χαρακτήρας χανόταν, τόσο πιο έντονα εμφανίζονταν στο προσκήνιο οι διάφορες αστικές (θρησκευτικές - φυλετικές) ομάδες που έδιναν στον πόλεμο τα δικαίωτά τους χαραχτηριστικά. Οι εργατικές κι αγροτικές μάζες εγκλωβίστηκαν μέσα στα θρησκευτικά-φυλετικά όρια που χάραξαν οι αστοί. Ο πόλεμος απόκτησε νέο προσανατολισμό: Ποια αστική ομάδα θα νικούσε ώστε να απολάμβαι προνόμια που απολαμβάν-

στη μνήμη μας). Η ηγεσία του P.L.O. επιμένοντας να θέλει να χορηγήσει τον Ν. Λίβανο σαν βάση εξόρισης για επιχειρήσεις στο σιωνιστικό Ισραήλ, διεφκόλυνε τους Σιίτες σ' αυτή τη σφαγή.

Εξωτερικές δυνάμεις

Σημαντικός παράγοντας σ' αυτές τις συγκρούσεις είναι η παρέμβαση δυνάμεων που είναι στενά δεμένες με το πρόβλημα. Το σιωνιστικό Ισραήλ συντηρεί όπως μπορεί τη διαμάχη, «προστατεύοντας» τους «χριστιανούς» που τους χρησιμοποιεί στη ζώνη ασφαλείας στο Ν. Λίβανο πάντα ενάντια στους Σιίτες, Παλαιστίνιους κ.τ.λ.

Πάρα πέρα δεν πρέπει να ξεχνάμε την ακαταμάχητη επιθυμία του Ισραήλ για κατάληψη του Λίβανου. Η Συρία απ' την άλλη, που ενδιαφέρεται άμεσα, έχοντας εξασφαλίσει μέσα στις διάφορες ομάδες επιρροή, επιχειρεί τη δική της πολιτική, που στόχο έχει την επέχταση της στον Λίβανο σε βάρος του Ισραήλ. Επειδή μάλιστα η κατάληψη του Λίβανου θαχε απόβλεπτες συνέπειες, η προσπάθεια της Συρίας στρέφεται στο να κάνει τον Λίβανο εξάρτημα της πολιτικής της ελέγχοντας όλη τη δομή του Λίβανου.

Ειρήνη

Απ' τη στιγμή που ο επαναστατικός πόλεμος μετατράπηκε σε αστικό, η ειρήνη έχει χαθεί απ' το πρόσωπο της γης. Επειδή δεν υπάρχει βάση για ειρήνη στον καπιταλισμό, αφού ο πόλεμος γίνεται για τη σταθεροποίηση των αστικών συμφερόντων, όσες προσπάθειες κι αν έχουν γίνει έχουν πέσει στο κενό. Η προσπάθεια ειρήνευσης του 82 απ' τους Σιωνιστές έχει ουσιαστικά αποτύχει αφού δεν μπορούν ούτε οι ίδιοι να ιαχρηστούν ούτε σταθεροποιήσουν τα σύνορα-τους. Η πιο σημαντική προσπάθεια για ειρήνη που έγινε στο πρόσφατο παρελθόν, απ' τη Συρία, έπεσε στο κενό γιατί η αστική «χριστιανική» ομάδα αντιδράσε δυναμικά μη θέλοντας να χάσει την εξουσία και τον έλεγχο στην οικονομία. Επειδή η συμφωνία είχε όρους που ουσιαστικά προνοούσαν παραχώρησης στις άλλες αστικές ομάδες και κύρια στη Σιίτικη, δεν κατάληξε πούθενα. Ο πόλεμος συνεχίστηκε πιο σκληρά κι αμείλιχτα. Οι Σιίτες θέλοντας να ανοηρεύουν την κυριαρχία τους, στον Νότιο Λίβανο και την Δυτική Βυρθη, πολέμησαν τους πρώην συμμάχους τους σκληρά και πιο πολύ τους Παλαιστίνιους (οι πολιορκίες των Παλαιστινιακών στρατοπέδων και η προσπάθεια για γενοχτονία είναι ακόμα αρκετά ωπτες

και αυτή την προσπάθεια ανέφικτη.

Προοπτικές

Η παράταση του πολέμου έχει ρίξει τη χώρα στο χάος. Το κατά κεφαλή εισόδημα μειώθηκε 60%, ο πληθωρισμός ξεπέρασε το 30%, η Λιβανική λίρα αξίζει περίπου 6 σέντες του Αμερ. δολαρίου. Οι εισαγωγές καλύπτουν το 90% των αναγκών, η ανεργία ξεπερνά το 40%. Μόνο στον Ν. Λίβανο οι καταστροφές ξεπερνούν τα 12 δισ. δολλ. Οι νεκροί έχουν περάσει τις 100 χιλιάδες. Μέσα σ' αυτό το κλίμα η εμπιστοσύνη στους διάφορους ηγέτες άρχισε να χάνεται. Όλες οι κύριες δυνάμεις έχουν διασπαστεί, ενώ οι πιο μικρές κατακεραματίστηκαν. Ο πόλεμος συνεχίζεται πάνω στην ίδια γραμμή. Στο μεταξύ όμως, στα 11 χρόνια του πολέμου, αφός που πληρώνει τα στασιμμένα είναι η εργατική η αγροτική της χώρας που θυσιάζονται κατά χιλιάδες στο βωμό των αστικών συμφερόντων. Σ' όλη τη διάρκεια του πολέμου έχουν δοκιμασθεί τα πάντα για να βρεθεί μια λύση. Επειδή όμως ο παρονομαστικός πόλεμος, η καπιταλιστική βάση, όλες οι προσπάθειες έπεσαν στο κενό. Εκείνο που υπάρχει είναι ο διαμελισμός της χώρας.

Η λύση είναι δυνατό να βρεθεί μονάχα στη μαρξιστική προοπτική, που σημαίνει ταξική προσέγγιση και πολιτική, ενότια των καταπιεσμένων στη βάση του κοινού ταξικού συμφέροντος, πέρα απ' τις θρησκευτικές και φυλετικές διαφορές. Ο πόλεμος αυτής της προσέγγισης έχει κιάλας ξεσηδύσει απ' το δολαρίο. Στις αρχές του Δεκεμβρίου του '86 κι ενώ οι Αμερικάνοι σφουροκοπούσαν τα παλιοναυτικά στρατόπεδα, οι Λιβάνιοι κληθήσαν 24ωρη απεργία - τη δεύτερη μέσα σε πέντε μήνες - ενάντια στη βία και την καταστροφή της οικονομίας. Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι, κατεβαίνοντας μαζί στην απεργία νέκρωσαν τη χώρα. Η ενότια στη δράση είναι ακατανίκητο όπλο στα χέρια των μαζών πάνω σε συνδιασμό με τη σοσιαλιστική προοπτική.

Χριστός Χριστός

ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Στις πάντα τεταμένες σχέσεις του με τις χώρες που υπάρχουν σοσιαλισμού, ο παγκόσμιος καπιταλισμός έβρισκε δικαιολογία την έλλειψη δημοκρατίας σ' αυτές, κάνοντας πάντα πολύ έντονα τον όρο κομμουνισμό συνώνυμο με τον όρο δικτατορία.

Αν δεχόμασταν τα πιο πάνω θα καταλήγαμε στο συμπέρασμα ότι δεν θα μπορούσαν ποτε λοιπον να διαταρακτούν οι σχέσεις των «δημοκρατών» Αμερικανών με τους Ιάπωνες και Ευρωπαίους «δημοκράτες» συμμάχους τους. Όμως τα φαινόμενα των καιρών είναι ακριβώς τα αντίθετα. Πώς εξηγείται αυτό;

Η απάντηση είναι απλή. Πέρα από τους μεγαλόσχημους λόγους περι δημοκρατίας, τα χαμόγελα των πολιτικών, τα δειπνα εργασίας, υπάρχουν μηχανισμοί και νόμοι άδυσώπητοι που καθορίζουν τη λειτουργία κάθε καπιταλιστικής κοινωνίας και τις σχέσεις της με εχθρούς και «συμμάχους».

Τα κέρδη των κεφαλαιοκρατών ενός έθνους, ασυμβίβαστα με τα κέρδη των κεφαλαιοκρατών οποιουδήποτε άλλου έθνους σε περιόδους οικονομικής κρίσης, είναι αυτά που κάνουν τα χαμόγελα πικρα και τα δειπνα εργασίας αγώνευτα.

Στις πρώτες μερες του νέου χρόνου οι Η.Π.Α. παίρνουν απόφαση να επιβάλουν 200% δασμούς πάνω σε εισαγόμενα ευρωπαϊ-

Οικονομικός πόλεμος Η.Π.Α.-Ε.Ο.Κ.

αξίας τους. Φυσικά, η απόφαση των Αμερικανών καπιταλιστών, δεν ήταν «κεραυνός εν αιθρία». Ήταν προϊόν του κτυπήματος των Αμερικανικών εξαγωγών στην Ισπανία και Πορτογαλλία.

Το πρόβλημα παρουσιάστηκε μετά την ένταξη των χωρών αυτών στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ). Αυτή η πράξη έβαλε φρένο στις εισαγωγές Αμερικανικού καλαμποκιού, διότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα καθόρισε πάλιν ψηλές ταρίφες για τα μη Ευρωπαϊκά δημητριακά προϊόντα, με αποτέλεσμα οι Αμερικάνοι αγρότες να υποστούν ζημια 400-500 εκατομ. δολάρια το χρόνο.

Με τα αμερικάνικα μέτρα επηρεάζονται όλες οι χώρες της ΕΟΚ, άλλες λιγότερο άλλες περισσότερο. Το συνολικό μέγεθος της ζημίας φτάνει περίπου τα 400 εκατ. δολάρια. Ήταν λοιπόν αναπόφευκτο, σε πρώτο στάδιο στο πολιτικό επίπεδο, να υπάρξουν αρνητικές αντιδράσεις. Βλέπουμε την Γαλλική κυβέρνηση να τα χαρακτηρίζει απαράδεκτα, με τον Γάλλο υπουργό εμπορίου να κατηγορεί τους Αμερικανούς για χρησιμοποίηση «μεθόδων Ράμπο» και τον Δυτικογερμανό υπουργό Οικονομικών να δηλώνει πως «η νέα επιδείνωση των σχέσεων

απείλησαν τον πληθωρισμό, που είχε κατακτηθεί μάστιγα, πήραν τα επίδοκα και το δολάριο στα ύψη — παρόλες τις φωνές των Ευρωπαίων και Γαλλικών συμμάχων. Στόχος της ενέργειας τους ήταν να αποθαρρύνουν οι επενδύσεις, να δουλέψει ο οικονομικός μηχανισμός λιγότερο, για να μειωθεί ο πληθωρισμός. Τα κατάφεραν. Με τίμημα όμως την συνεχώς αυξανόμενη ανεργία.

Σήμερα οδηγούνται εντελώς στα αντίθετα μέτρα, κάνοντας την προηγουμένη πολιτική τους να φαίνεται χωρίς λογική. Εκείνο που είναι σίγουρο είναι ότι τίποτα πια δεν έχει λογική, εκτός κι αν θεωρήσουμε «λογικά» τα μέτρα και τα αντίμετρα, τα «ψηλά» δολάρια και αμέσως μετά τα «χαμηλά», που δεν είναι παρα απενωσμένες προσπάθειες απενωσμένων, που βλέπουν το σύστημα τους να είναι αθεράπευτα άρρωστο.

Το 1972, λες και προσοβόταν το ξέσπασμα της πρώτης παρόλης μεταπολεμικής κρίσης του 1974, εγκατέλειψαν τον καινούριο χρόνο σε συνθήκες διαρκώς εντεινόμενου εμπορικού πολέμου.

Με το ξεκίνημα του 1982, θέλοντας πια οι Αμερικάνοι να

Αμερικής-ΕΟΚ φέρνει πλησιέστερα τον κίνδυνο εμπορικού πολέμου».

Το άρρωστο δολάριο

Ο χρυσός, μέταλλο άθαρτο στη φύση και την αξία, ήταν το μέγεθος που παγκόσμια ο καπιταλισμός είχε δεχτεί για να μετρά με αυτά τις αξίες των διαφόρων νομισμάτων. Κατα την διάρκεια της μεταπολεμικής άνθισης, τόση ήταν εμπιστοσύνη που είχαν αποκτήσει οι αστοί στο σύστημα τους και ειδικά στον Αμερικάνικο οικονομικό μηχανισμό, που αντικατέστησαν τον άθαρτο χρυσό σαν μονάδα μέτρησης αξιών χαρτονομισμάτων, με το «μό άθαρτο» δολάριο, το χαρτονομίσμα που εκφρασε για αυτούς την πιο σταθερή και τσιμεντομένη οικονομία.

Το 1972, λες και προσοβόταν το ξέσπασμα της πρώτης παρόλης μεταπολεμικής κρίσης του 1974, εγκατέλειψαν τον καινούριο χρόνο σε συνθήκες διαρκώς εντεινόμενου εμπορικού πολέμου.

Με το ξεκίνημα του 1982, θέλοντας πια οι Αμερικάνοι να

κτύπησαν τον πληθωρισμό, που είχε κατακτηθεί μάστιγα, πήραν τα επίδοκα και το δολάριο στα ύψη — παρόλες τις φωνές των Ευρωπαίων και Γαλλικών συμμάχων. Στόχος της ενέργειας τους ήταν να αποθαρρύνουν οι επενδύσεις, να δουλέψει ο οικονομικός μηχανισμός λιγότερο, για να μειωθεί ο πληθωρισμός. Τα κατάφεραν. Με τίμημα όμως την συνεχώς αυξανόμενη ανεργία.

Σήμερα οδηγούνται εντελώς στα αντίθετα μέτρα, κάνοντας την προηγουμένη πολιτική τους να φαίνεται χωρίς λογική. Εκείνο που είναι σίγουρο είναι ότι τίποτα πια δεν έχει λογική, εκτός κι αν θεωρήσουμε «λογικά» τα μέτρα και τα αντίμετρα, τα «ψηλά» δολάρια και αμέσως μετά τα «χαμηλά», που δεν είναι παρα απενωσμένες προσπάθειες απενωσμένων, που βλέπουν το σύστημα τους να είναι αθεράπευτα άρρωστο.

Η σημερινή δραματική πτώση του δολαρίου έναντι του Δυτικογερμανικού μάρκου και του Γαλλικού γιεν έχει αναστατώσει και τους δυο, διότι βλέπουν τις εξαγωγές τους να μειώνονται σημαντικά. Στην Ιαπωνία, οι καπιταλιστές και οι οικονομολόγοι τους, με χράμια πιο κίντρινο απ' ότι συνήθως, λένε και ξαναλένε ότι «έχουμε

Με τα αντίμετρα αυτά, η περαιτέρω πτώση της τιμής του δολαρίου, που επιδόκουν οι Αμερικάνοι, μπορεί να επιτευχθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, μόνο με την κυκλοφορία νέου χαρτονομισματος και τραπεζικούς ελιγμούς που θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την οικονομία των ΗΠΑ. Διότι κυκλοφορία χρήματος σε περίοδο τέτοιας οικονομικής «σταλότητας», σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι η καλύτερη συνταγή για μια αυριανή πληθωριστική έκρηξη, που και πάλιν, δεν θα αφήσει ανεπηρέαστες τις οικονομίες των συμμάχων των ΗΠΑ.

Σωτήρης Βλάχος

«Δεν χάλασε η νεολαία... το σύστημα πάει να μας χαλάσει...»

Η χαρακτηριστική έξαρση της λεγόμενης εγκληματικότητας — οι βίαιες, αυθόρμητες αντιδράσεις νεολαίων, σαν αποτέλεσμα της καταπίεσης, της εκμετάλλευσης και της ανασφάλειας — δίνουν για πρώτη φορά σε τέτοια έκταση, ένα νέο φάσμα χρωμάτων και φαινομένων που ζωγραφίζουν σημαδιακα, με το δικό τους τρόπο, την καθημερινή μας ζωή... Παράλληλα, μέσα απ' αυτά τα γεγονότα, φαίνεται ξεκάθαρα ότι το σύστημα «έφαγε τα ψωμια του».

Είδαμε την τελευταία περίοδο, να αυξάνεται το ειδικό βάρος — ποσοτικά και ποιοτικά — των μηχανισμών καταστολής (αστυνομία, ΜΜΑΔ κ.λ.π.) στα πλαίσια του αστικού κράτους (με κονδύλια που δυστυχώς ψήφισαν και τα αριστερά κόμματα!) Είδαμε τον τελευταίο καιρο μέσα από τες φυλλάδες της αστικής τάξης (Φιλελεύθερος, Κήρυκας, Αγώνας... και δεν συμμαζεύεται) τους διάφορους ψευτοεπιστήμονες, δικηγόρους, ψυχιάτρους και γενικά όλους τους εκπρόσωπους του κεφαλαίου να οργιάζουν και να ωχρουν ζητώντας «επι πίνακι την κεφαλή» της νεολαίας (πιο δραστικά μέτρα, μέχρι και επαναφορά της θανατικής ποινής!) θεωρώντας την σαν τον πραγματικό αίτιο της

εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης. Για να το κάνει αυτό όμως δεν φτάνει να μοιράζει βραβεία στες πολύτεκνες μάνες. Πρέπει ταυτόχρονα να ευνοήσει κάθε αμφισβήτηση, να τσακίσει κάθε επαναστατική διάθεση, να σπύρει την σύγχυση και την αβεβαιότητα, να μπάσει στη ζωή το άγχος και την ανασφάλεια. Αυτό μας διδάσκει καθημερινά ο «τρόπος ζωής» μας!

Πως το κάνει; Πέρα από την ηθική και την θρησκεία, τους θεσμούς και τους νόμους, έχει στήσει μια τεράστια βιομηχανία «ψυχαγωγίας» που προσφέρει συνταγές «ευτυχίας», «επιτυχίας», «καταξίωσης», «έτοιμες λύσεις» στον τρόπο ζωής. Μια βιομηχανία που θέλει να μας δέσει χειρο-

σμο πρέπει πρωτ' απ' όλα να στηριχτεί στες πλάτες των άλλων, να βαδίσει «επι πτωμάτων» όπως λέμε — συνεπώς η τεράστια πλειοψηφία αποτυγχάνει (ειδικά όσοι δεν έχουν κεφάλαιο). Ο κανόνας: Την μίμηση ακολουθεί η αποτυχία. Υπάρχουν και αυτοί που δεν αντέχουν την αποτυχία όμως, αναζητούν την ευτυχία κλέβοντας, εκδίδοντας αλλήλους, πουλώντας ναρκωτικά και ότι άλλο μπορεί να αποφέρει εύκολο κέρδος. Και εδώ όμως, θεωρείται απίθανο να επιβιώσει κάποιος «νέος στο επάγγελμα».

Μετα την αποτυχία και τη σύγχυση έρχεται η φυγή που εκφράζεται με δυο τρόπους:

α) Μέσα από την ιλιγγιώδη ταχύτητα (μηχανές), το ποτο, τα ταξίδια σε άλλες χώρες, τα ναρκωτικά κλπ. που δεν λύνουν κανένα πρόβλημα, αλλά εγκλωβίζουν ακόμα περισσότερο την προσωπικότητα και αυξάνουν την σύγχυση και β) Με την άρνηση της επίσημης κοινωνικής ζωής, την παθητική αποδοχή της κοινωνίας, το περιθώριο, τα κοινόβια, τον μυστικισμό κλπ. που και αυτά με τη σειρά τους αυξάνουν ακόμα περισσότερο την σύγχυση, δημιουργούν πρόσκαιρες ψευδαισθήσεις, συνθηκολογούν με το σύστημα, με τον πιο ήρεμο τρόπο!

Ο «ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ»

Κατά γενική ομολογία, οι επίσημες ηγεσίες, της ΕΔΟΝ και της ΕΔΕΝ, υποστηρίζουν τη θέση ότι ο «τρόπος ζωής» της νεολαίας σήμερα έχει διαβρωθεί από τα πρότυπα του δυτικού τρόπου ζωής, από τα πνευματικά και πολιτιστικά υποπροϊόντα του λεγόμενου «πολιτιστικού ιμπεριαλισμού». Πιστεύουν ότι ο μόνος τρόπος για να βρει το δρόμο της η νεολαία, είναι αν ασκηθεί πραγματικός έλεγχος στην «εισαγωγή» αυτών των υποπροϊόντων, στα μέσα μαζικής πληροφόρησης. Παράλληλα πιστεύουν ότι με τη δημιουργία χώρων υγιούς απασχόλησης, θα μπορέσει ο καθένας να βελτιώσει τον εαυτό του και όλοι μαζί να αλλάξουμε τον «τρόπο ζωής» μας. Πόση δόση αλήθειας, όμως, κρύβεται πίσω από αυτά;

Η δική μας η γενιά θάναυ αυτή που θα δώσει τη μάχη για να οδηγήσει τον τροχό της ιστορίας από τον καπιταλισμό στον σοσιαλισμό. Σήμερα ζούμε τες τελευταίες ίσως αναλαμπές του καπιταλισμού — τα πολυεθνικά μονοπώλια και το χρηματιστικό κεφάλαιο, παλεύουν απεγνωσμένα με νύχια και με δόντια για να διατηρήσουν τα συμφέροντά τους. Η πάλη αυτή μεταφέρεται σ' όλα τα επίπεδα, το οικονομικό, το πολιτικό, το ιδεολογικό-πολιτιστικό.

Κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί την ύπαρξη του «πολιτιστικού ιμπεριαλισμού» γιατί και η Κύπρος αποτελεί ένα αδιαίρετο μέρος του ενιαίου παγκόσμιου οικονομικού συστήματος, εξαρτημένο και δεμένο με χίλια νήματα. Το ουσιαστικό ζήτημα που πρέπει να μας απασχολεί είναι οι σχέσεις της ντόπιας αστικής τάξης με τον ιμπεριαλισμό, είτε οικονομικός λέγεται, είτε πολιτιστικός. Πόσο ξένος είναι για την αστική τάξη, έτσι ώστε να ζητούμε και έλεγχο των μέσων μαζικής πληροφόρησης-που αυτή ελέγχει; Καθόλου!

Ο ιμπεριαλισμός (πολιτιστικός σ' αυτή την περίπτωση) λειτουργεί σαν ένα δυνατό αντιβιοτικό για την αστική τάξη ενάντια στην «ασθένεια» του σοσιαλισμού (είναι γι' αυτό άλλωστε που θα μας μπάσει στην Ε.Ο.Κ.) Φύση και θέση, αδύνατη καθώς είναι η κυπριακή αστική τάξη, δεν κατάφερε να κτίσει τους μηχανισμούς και το πολιτιστικό εποικοδόμημα, παρα μόνο σ' εμβρυακή κατάσταση, για να διαβρώνει την συνείδηση των εργαζομένων και της νεολαίας. Η συμμαχία της με τον ιμπεριαλισμό είναι γι' αυτήν ιστορική αναγκαιότητα! Τώρα, το να ζητούμε έλεγχο των μέσων μαζικής πληροφόρησης (που αυτή ελέγχει) είναι γελοίο!

Σχετικά με τους «χώρους υγιούς απασχόλησης» της νεολαίας, θα πρέπει να συμφωνήσουμε εν μέρει. Κάθε προσπάθεια στο πολιτιστικό επίπεδο, στην οργάνωση του τρόπου ζωής μπορεί να θεωρηθεί θετική, αλλά όχι ουσιαστική, καθοριστική, γιατί δεν μπορεί να ξεφύγει μέσα από τα πλαίσια και τες ανάγκες του «τρόπου ζωής» στον καπιταλισμό — όπως έλεγε και ο Μαρξ στην κριτική της πολιτικής οικονομίας: «Δεν είναι η συνείδηση των ανθρώπων αυτο που καθορίζει το ΕΙΝΑΙ τους, μα αντίστροφα, το κοινωνικό τους ΕΙΝΑΙ, είναι αυτο που καθορίζει την συνείδηση τους...»

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΜΑΣ

Ο μόνος δρόμος που απομένει στην νεολαία για να ξεφύγει — από τη διάβρωση, την αρτηριοσκλήρωση, τον βούρκο των τεχνικών αναγκών που γεννά η αστική τάξη, την σύγχυση και την αβεβαιότητα, το άγχος και την ανασφάλεια — είναι η πάλη ενάντια στην αστική τάξη, το σύστημα!

Αυτή η πάλη όμως δεν μπορεί να γίνει αυθόρμητη γιατί η αστική τάξη έχει τες οργανώσεις της και τους μηχανισμούς της — τα κόμματα της, την πολιτική και κοινωνική εξουσία — και θα μας συντρίψει! Η πάλη μας πρέπει να γίνει οργανωμένη και ταυτοσημη με την πάλη της εργατικής τάξης — της τάξης που είναι προορισμένη από την θέση της στην παραγωγή, να ανατρέψει το καπιταλιστικό σύστημα! Η πάλη μας πρέπει να ξεκινά ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ και να βρίσκεται ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΗΜΑΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΞΙΣΜΟΥ!

Τάκης Σιαμιλής

ΝΕΟΛΑΙΟΙ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΗ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

Η συζήτηση έγινε στη Λάρνακα, στο καφενείο του «Αντωνάκη» όπως το λέν οι νεολαίοι, που βρίσκεται στην Ακρόπολη. Για συντομία χώρου παραλείπουμε τες αντίστοιχες ερωτήσεις της σύνταξης.

— Τάσος: «Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της εγκληματικότητας, όπως την λέν οι εφημερίδες, παίζει η ανεργία... οι καυγάδες στην οικογένεια που ξεκινούν από την έλλειψη χρημάτων... μετά είναι η κοινωνία που απορρίπτει όποιον συμπεριφέρεται διαφορετικά π.χ. μακριά μαλλιά κλπ... ύστερα είναι η προκλητικότητα της αστυνομίας... ΝΟΜΙΖΩ ΟΤΙ ΔΕΝ ΧΑΛΑΣΕ Η ΝΕΟΛΑΙΑ... ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΕΙ ΝΑ ΜΑΣ ΧΑΛΑΣΕΙ!...»

— Άντρος: «Παίζω video-game γιατί... η ζωή είναι ρουτίνα, πού αλλού να πάω;... Νομίζω ότι ανήκω στο παιχνίδι... διοχετεύω όλη μου την ενέργεια.»

— Νίκος: «...Τρέχω με τη μοτορά για να ξεφεύγω από τα προβλήματα... όπως γυρίζει ο τροχός, γυρίζει και το μυαλό μου...»

— Τάσος: «Έχω επιλογή.. όταν ακούω Rock-slow βαθαίνουν οι σκέψεις μου... όταν ακούω Hard-Rock απελευθερώνομαι. Σχετικά με το σύνολο της νεολαίας, νομίζω ότι δέχεται παθητικά όλα τα ρεύματα... όταν χορεύουν προσποιούνται... κάτι θέλουν να αποδείξουν...»

— Νίκος: «...Η αστυνομία με ρώτησε αν βαστώ λεφτά για να κουρευτώ. Του μπόδιζε τα κέρατα το μαλλί;... μετά μου πήρε τη ζώνη... τί μας τες πουλουν αφού μας τες παίρνουν... εργαζομαι και έτσι θέλω να ζω... η κοινωνία μας απορρίπτει... μας αναγκάζουν να αντιδρούμε...»

— Γιάννος: «Η ζωή είναι μια π..... έτσι μούρχεται να σηκωθεί να φύγω... αλλά παντού τα ίδια σ..... είναι. Δεν υπάρχουν αξίες, μόνο σύγχυση και προσποίηση υπάρχει... μας θέλουν έτσι για να μας εκμεταλλεύονται... πρέπει να αντιδράσει η νεολαία... αλλά πως?»

κοινωνικής αποσύνθεσης!

Ο ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΕΝΟΧΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ! Αυτό θα το αποδείξουμε συζητώντας με την νεολαία, αναλύοντας τον τρόπο ζωής, δείχνοντας τα μέσα, τους μηχανισμούς και τες ΑΝΑΓΚΕΣ που μεταμορφώνουν ένα νέο παιδί, σ' ένα κλέφτη, σ' ένα βιαστή ή φονιά ίσως.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Όταν λέμε «τρόπος ζωής» εννοούμε το σύνολο των δραστηριοτήτων, τες καθημερινές ενέργειες και συνήθειες ενός ατόμου, συνειδητές ή μη. Με δυο λόγια το πως αξιοποιεί ή το πως κατασπαταλά τον χρόνο του (ο χρόνος εργασίας δεν μπορεί να υπολογιστεί στον τρόπο ζωής γιατί στο καπιταλιστικό σύστημα είναι χρόνος συγκαλυμμένης δουλειάς, όπου δεν μπαίνει θέμα συνειδητών επιλογών και ανάπτυξης των δημιουργικών ικανοτήτων ενός ατόμου).

Μήπως τώρα, μπορεί ο καθένας να οργανώσει τον τρόπο ζωής του όπως γουστάρει; Θάμασαν γελασμένοι αν απαντούσαμε καταφατικά. Σίγουρα η συνείδηση και η θέληση έχουν να παίξουν τον δικό τους δευτερεύοντα ρόλο — τον καθοριστικό, πρωτεύοντα ρόλο όμως τον παίζει η κοινωνία, το σύστημα. Σε τελευταία ανάλυση ο τρόπος ζωής καθορίζεται από τες οικονομικές και κοινωνικές μας σχέσεις (είναι απίθανο ένας εργάτης να παίζει γκολφ ή να κάνει πέντε ταξίδια τον χρόνο) από τον βαθμό της εξάρτησης μας, από τους θεσμούς, από τα ηθικά και πολιτιστικά κίνητρα και φραγμούς που δημιουργεί το σύστημα.

Το σύστημα, με την σειρά του, δεν λειτουργεί τυχαία. Κόβει και ράβει τον τρόπο ζωής στα μέτρα του. Αυτό που ενδιαφέρει κύρια το κεφάλαιο είναι η αναπαραγωγή και η

πόδαρά, αλλά όχι μόνο αυτο, θέλει ακόμα να μας δημιουργήσει νέες, ψεύτικες ανάγκες τες οποίες να ικανοποιούμε με τα ψωμια μας (γι' αυτούς) λεφτουδάκια.

Τον τελευταίο καιρο, τα σφαιριστήρια, ξεφουτρώνουν σταν μανιτάρια. Εκεί οι νέοι, γεμίζοντας με κέρματα τα video-game, προσπαθούν να ξεχάσουν τα προβλήματα της προηγούμενης μέρας, το ξεζούμισμα τους στες οικοδομές και τα εργοστάσια ή την εξάρτηση και την ανασφάλεια τους σαν αποτέλεσμα της ανεργίας, ή ακόμα το υποτιμητικό βλέμμα της καπιταλιστικής κοινωνίας που τους αρνείται το δικαίωμα εργασίας, αλλά όμως τους χαρακτηρίζει «τζιγκένιες». Εκεί, με τα video-game, προσπαθούν να εκτονωθούν, δίνουν τες δικές τους μάχες μέσα από το παιχνίδι (αφού δεν μπορούν να τες δώσουν αλλού), διδάσκονται ανεπαίσθητα τον «πόλεμο των άστρων» την βία και την ήττα (αφού πάντα χάνουν). Αφού τελειώσουν, τότε μόνο καταλαμβάνουν πόσο βλακίστικα σπατάλησαν τον χρόνο και τα χρήματά τους.

Ο κινηματογράφος και η τηλεόραση δεν ξεφεύγουν από αυτά τα πλαίσια. Οι τελευταίες παραγωγές (ράμπο, ρόκυ, τοπ-γκαν, φήμη, πλοίο της αγάπης, ντάλλας κλπ) σαν αποτέλεσμα της αγαστής συνεργασίας του χόλγουντ με το πεντάγωνο και τα μεγάλα μονοπώλια, θέλουν να μας διδάξουν με τον δικό τους τρόπο. Η μουσική, έχει και αυτή τες δικές της μετοχές. Στιχάκια και ρυθμοί που μιλούν για δύναμη, προσωπική επιβολή, δόξα, χρήμα κλπ στήνονται μετά από παραγγελίες των μάντζερ των μονοπωλίων. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, εφημερίδες, περιοδικά κλπ. παίζουν κι' αυτά με τες δικές τους νότες.

Μετα από όλα αυτά έρχεται η μίμηση. Αλλά δυστυχώς όπως ξέρουμε για να πετύχει κάποιος στον καπιταλι-

ΟΧΙ στην ΕΟΚ-πάλη για το σοσιαλισμο

Η μεγάλη μεταπολεμική άνθιση του καπιταλισμού σε παγκόσμιο επίπεδο, που στηρίχτηκε στην δραστική μείωση των τελωνειακών φραγμών και την κολοσσιαία εξάπλωση του παγκόσμιου εμπορίου, είχε σαν αποτέλεσμα την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων σε ένα ακόμα πιο ψηλό επίπεδο που με τη σειρά τους σπρώχνουν τις κύριες αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες της Ευρώπης στα 1957 στην ίδρυση της ΕΟΚ.

Ουσιαστικά αυτό σημαίνει το σπάσιμο των εμπορικών συνόρων με πλήρη κατάργηση των τελωνειακών δασμών, μεταξύ των χωρών μελών, γεγονός που απελευθέρωσε τις παραγωγικές δυνάμεις από τα στενά εθνικά πλαίσια που έμπαιναν εμπόδιο στην ανάπτυξη-τους.

Απο μόνη-της-η ίδρυση της ΕΟΚ έπαιξε στα πρώτα χρόνια και μέχρι την πρώτη μεταπολεμική κρίση του 73 σχετικά προοδευτικό ρόλο και συνέτεινε με τη σειρά-της στην μεταπολεμική άνθιση.

Το όνειρο κάθε αστικής τάξης μέχρι και το 79 όπου ξέσπασε η δεύτερη μεγάλη παγκόσμια κρίση του καπιταλισμού, ήταν η ένταξη στην ΕΟΚ με την ελπίδα ότι θα έβαζε τις οικονομίες-τους σε μια τροχιά ανάπτυξης με συμμετοχή στον τεράστιο πλούτο που η ΕΟΚ συσσωρεύει.

Τα τελευταία χρόνια δεν είναι λίγες οι φορές που η ΕΟΚ έφτασε στα πρόθυρα της διάλυσης, σαν αποτέλεσμα των συγκρούσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των διαφόρων αστικών τάξεων.

Συγκρούσεις που αναπτύσσονται σαν αποτέλεσμα της συρρίκνωσης του διεθνούς εμπορίου και της προσπάθειας για προστασία των ιδιαίτερων συμφερόντων που έχει η κάθε ξεχωριστή αστική τάξη.

Έτσι σήμερα η είσοδος οποιασδήποτε νέας χώρας βλέπεται από τους ισχυρούς συνεταιρούς της ΕΟΚ σαν εύκολη λεία μέσα στις συνθήκες κρίσης και απόγνωσης που δημιουργούνται. Ιδιαίτερα όταν αυτές οι χώρες είναι αδύνατες οικονομικά (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Κύπρος) και εύκολη λεία για να τις

κατασπαράξουν.

Απο την πλευρά αυτών των αδύνατων οικονομιών — παρα το ότι το όνειρο για σιγουριά και ανάπτυξη μετατρέπεται σε αβεβαιότητα και εφιάλη — εντούτοις η επιδίωξη για εισδοχή τους όλο και δυναμώνει, σπρωγμένες από τον εφιάλη της κρίσης του δικού τους καπιταλισμού. Δηλαδή: ΜΠΡΟΣ ΓΚΡΕΜΟΣ ΚΑΙ ΠΙΣΩ ΡΕΜΑ.

Δεν είναι τυχαίο το ότι η εντατικοποίηση τελευταία των προσπαθειών των Κυπρίων καπιταλιστών και της δεξιάς που τους εκπροσωπεί για τελωνειακή ένωση συμπίπτει με τα πρώτα σοβαρά σημάδια κρίσης του κυπριακού καπιταλισμού.

Ταξική Αντιπαράθεση

Το ζήτημα της τελωνειακής ένωσης απαλλαγμένο από τις φρικτες πλέον εθνικές γαρνιτούρες τοποθέτησε τα κόμματα στα φυσιολογικά-τους ταξικά στρατόπεδα.

Η συμμαχία ΔΗΣΥ—ΔΗΚΟ ήταν αναπόφευκτη όπως αναπόφευκτη ήταν και η συμμαχία ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ, παρα τα ερωτοτροπήματα κάποιων ηγετών που ξελογιόσθησαν από την αίγλη που δίνουν κάποια προεδρεία.

Αυτή η συσπείρωση ουσιαστικά προαναγγέλλει την πώληση και αντιπαράθεση των δυο ταξικών στρατοπέδων που τόσο πιο έντονα θα εκδηλώνεται όσο πιο πολύ βαθιάει η κρίση και τα αδιέξοδα του συστήματος.

Στη σύσκεψη που έγινε στο ξενοδοχείο Φιλοξενία (13.2.87) η επιτροπή που σχηματίστηκε για διεξαγωγή του αγώνα ενάντια στην τελωνειακή ένωση αποκα-

λέστηκε «πλατεία επιτροπή» γιατί εκτός από ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ-ΠΕΟ-ΔΕΟΚ παραβρέθηκαν και μερικοί βιομήχανοι.

Το ότι οι ηγεσίες των αριστερών κομμάτων αρνούνται την πραγματικότητα του κοινού μετώπου οφείλεται στην έλλειψη πειστικού προγράμματος και στο φόβο που προκαλεί τεράστια δυναμική που μπορεί να αναπτύξει η συνειδηση του κοινού μετώπου της αριστεράς μέσα στις μάζες πάνω σ' ένα τόσο ζωτικό θέμα.

Στο Φιλοξενία έγιναν σωστές διαπιστώσεις για τις επιπτώσεις που θα έχει η τελωνειακή ένωση, οικονομικές και πολιτικές, διακηρύχθηκε η αντίθεση ενάντια-της και συστάθηκε η επιτροπή-καρικατούρα που στόχο έχει τη διαφώτιση των μελών για τις επιπτώσεις και το μάζεμα υπογραφών, για να υποχρεωθεί η κυβέρνηση να προχωρήσει σε δημοψήφισμα.

Οι διαπιστώσεις όμως δεν είναι αρκετές ούτε και μπορούν να αντιστρέψουν την πορεία γιατί από μόνες τους δεν μπορούν να πείσουν τις πλατιές μάζες που ήδη άρχισαν να συνειδητοποιούν την επερχόμενη κρίση και τις επιπτώσεις που αυτή υπόσχεται να προκαλέσει.

Πέρα από τις διακηρύξεις ενάντια στην τελωνειακή ένωση, αυτό που καλούνται σήμερα να δώσουν οι αριστερές οργανώσεις και κόμματα είναι μια πειστική απάντηση — προοπτική που να απαντά στο ερώτημα πως θα βγούμε από την πορεία κρίσης που οδηγείται η οικονομία.

Οι αστοί και τα κόμματα-τους στο πιο πάνω ερώτημα δίνουν σαν προοπτική την εισδοχή στην ΕΟΚ, που τους φέρνει ακόμα πιο κοντά στις αγκάλες των φυσικών τους συμμάχων, όταν είναι να προστατεύσουν τα γενικά τους συμφέροντα ενάντια στο εργατικό κίνημα.

Ταξική Προοπτική

Τα καλέσματα των Αριστερών ηγεσιών για αξιοποίηση της μοντέρνας

Απο τη σύσκεψη στο Φιλοξενία. Το σύνθημα «όχι στην τελωνειακή ένωση» δεν είναι αρκετό. Πρέπει να συνοδεύεται με πειστικό πρόγραμμα για έξοδο από την κρίση.

τεχνολογίας από τους Κύπριους βιομήχανους για ξεπέρασμα της κρίσης, ουσιαστικά (έστω ασυνείδητα) προσπαθούν να αποκρύψουν από τις μάζες την απλή αλήθεια που και οι ίδιοι παραδέχονται — ότι η κυπριακή επιχείρηση είναι μικρή και οικογενειακού χαρακτήρα με χαμηλή τεχνολογία.

Πώς θα μπορέσουν αυτές οι μικρές επιχειρήσεις να διαθέσουν τα απαραίτητα κεφάλαια για επενδύσεις μόντερνς και ψηλής τεχνολογίας;

Το ερώτημα μπορεί να απαντήσει μόνο η εργατική τάξη στη βάση των κοινών συμφερόντων της: ΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ — ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ — ΕΛΕΓΧΟΣ.

Αυτά τα στοιχεία μπορούν και πρέπει να αποτελέσουν βασικούς άξονες ενός προγράμματος που από κοινού θα πρέπει να υιοθετηθεί από τα αριστερά κόμματα, που θα πείθει και θα γίνει όπλο ακατανίκητο στα χέρια της εργατικής τάξης.

Ένα πρόγραμμα που να πείθει για ανάπτυξη της οικονομίας και ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ από τις οργανώσεις της εργατικής τάξης.

Μπροστα ότες προεδρικές εκλογές είναι μια μοναδική ευκαιρία για να δείξουν οι ηγεσίες των κομμάτων ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ τις πραγματικές τους προθέσεις και διακηρύξεις, συνδέοντας τη μάχη ενάντια στην ΕΟΚ με τη μάχη για κατάληψη της εξουσίας από τα αριστερά κόμματα.

Μόνο η κατάληψη

της εξουσίας από την Αριστερά και η υλοποίηση ενός τέτοιου προγράμματος, μπορεί στα σίγουρα να αντιστρέψει την πορεία που οι αστοί οδηγούν την Κυπριακή οικονομία.

Φυσικούς διεθνείς συμμάχους το κυπριακό εργατικό κίνημα, σε ένα αγώνα για κατάληψη της εξουσίας, θα βρει τα εργατικά κινήματα της Ευρώπης που σήμερα κάτω από τα κτυπήματα που δέχονται από την κρίση του ευρωπαϊκού καπιταλισμού ενώνουν όλο και περισσότερο τη δράση-τους ενάντια στις

επθέσεις των αστών.

Η ΕΟΚ με την ίδρυση της, ταυτόχρονα έσπρωχνε ακόμη ένα βήμα μπροστά στην ωριμότητα των αντικειμενικών συνθηκών, αναπτύσσοντας τη βάση για το σχεδιασμό της οικονομίας πάνω σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Το χτεσινό όνειρο των αστών για μια ισχυρή καπιταλιστική ευρώπη, μετατρέπεται σήμερα για την εργατική τάξη σε σκληρή πραγματικότητα και αγώνα για μια Σοσιαλιστική Ευρώπη.

ΜΑΖΟΣ

ΟΧΙ ΣΤΟΥΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥΣ «ΤΡΙΤΟΥΣ»

Συνέχεια από σελ. 1

ταστάσεις, που σίγουρα απορρίπτει η συντριπτική πλειοψηφία της βάσης.

— Η μόνη περίπτωση που η υποψηφιότητα Λυσσαρίδη θα μπορούσε να δώσει διέξοδο στην εργατική τάξη είναι στα πλαίσια της συνεργασίας με το ΑΚΕΛ με κοινό πρόγραμμα και την προοπτική Κυβέρνησης ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ.

Το κοινό πρόγραμμα πρέπει να προτείνει μέτρα όπως την περιφρούρηση κι επέκταση της Α.Τ.Α., την ματαίωση οποιωνδήποτε νέων αντιλαϊκών φορολογιών, τον άμεσο τερματισμό των διαπραγματεύσεων για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ, το κλείσιμο των Βάσεων και τη λήψη μιας σειράς ριζοσπαστικών μέ-

τρων — όπως την κρατικοποίηση κάτω από εργατικό έλεγχο των Τραπεζών, των Ασφαλιστικών Εταιρειών και των βασικών μονοπωλίων για να βγει η οικονομία από το αδιέξοδο και να αποφευχθεί το βάθαιμα της κρίσης με τεράστια ποσοστά ανεργίας και πτώση στο βιοτικό επίπεδο των μαζών.

Όσον αφορά το εθνικό, το κοινό πρόγραμμα πρέπει να προτείνει την αντικατάσταση των συνομιλιών ανάμεσα στους αστούς με συνομιλίες ανάμεσα στα αριστερά Ε/Κυπριακά και Τ/Κυπριακά κόμματα για σοσιαλιστική λύση στο Κυπριακό.

Ένα τέτοιο πρόγραμμα θα ενθουσιάζει την εργατική τάξη και τη νεολαία και θα τη ρίξει σε μια εκλο-

γική μάχη που θα παραλύσει τη δεξιά γιατί θα δει για πρώτη φορά το φάσμα του εκτοπισμού της από την εξουσία.

— Ένα τέτοιο κοινό πρόγραμμα μετατρέπεται και το ζήτημα του ποιος θα είναι κοινός υποψήφιος ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ σε δευτερεύον. Αν ο Βάσος Λυσσαρίδης δεσμευτεί πάνω σ' ένα τέτοιο πρόγραμμα τότε θα έχει την κομματική βάση της ΕΔΕΚ κι ολόκληρη την εργατική τάξη — σε καθημερινή επιφυλακή και μάχη για εφαρμογή του.

Αντίθετα καμία δεξιά προσωπικότητα όσο «ουδέτερη» κι αν είναι δεν θα μπορούσε ποτε να δεσμευτεί πάνω σ' ένα πρόγραμμα που έστω να προσεγγίζει

αυτό που περιγράφηκε πιο πάνω, ενω αν το έκανε θα το εγκατάλειπε την επομένη της εκλογής του.

Κάθε προσπάθεια λοιπόν για «Τρίτο» πρέπει να εγκαταλειφθεί άμεσα όπως και κάθε επαφή με δεξιές προσωπικότητες ή κόμματα για συνεργασία στις προεδρικές.

Η βάση του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ πρέπει σήμερα, προτού παρθούν τελικές αποφάσεις, να κάμει τη φωνή της να ακουστεί.

— ΑΡΚΕΤΑ Η ΔΕΞΙΑ — ΤΩΡΑ Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ

— ΤΩΡΑ ΕΙΝΑΙ Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΑΚΕΛ - ΕΔΕΚ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΕΝΟΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Δώρος Μιχαήλ

αγοραζετε τη σοσιαλιστική έκφραση

σοσιαλιστική έκφραση

Σοσιαλιστική Έκφραση
Τ.Κ. 5475 Λευκωσία

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ:
Αγίου Δομετίου 53
Έγκωμη Λευκωσία
τηλ. 461553

Επαρχιακά γραφεία:
Λ/σος: 51040
Λ/κα: 53583

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:
Για ένα χρόνο, 12 φύλλα
Εσωτερικό: £4.00
Εξωτερικό:
Ευρώπη: £6.00
Αμερική: £8.00
Αυστραλία: £10.00